

új magyar szó

12 oldal
Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VI. évfolyam,
101. (1166.) szám**BNR-valutaárfolyamok**

1 euró	4,1724 ▼
1 amerikai dollár	3,3867 ▼
100 magyar forint	1,4994 ▲

Gazdaság

6

Az eurógyengülés előnyei

Az euróvezetben nem valószínű második recesszió, ugyanis az adósságsökkenítő intézkedések növekedést rontó hatását ellensúlyozhatja az export növekedése, a gyengébb euró segítségével – jelentette ki Nouriel Roubini világszerte ismert közgazdász.

Kultúra

8

„Művészetek, egyesüljtek!”

Képzőművészeti kiállítások, zenei események és szakmai beszélgetések teszik teljessé a Temesváron megszervezett színházi találkozó kínálatát. A befogadó társulat vezetője szerint a TESZT abba az irányba fejlődhetne, hogy a színházhoz kötődő különböző művészeti ágakat is magához tudja ölelni.

Média

9

Elnöki tévé lesz a TVR?

Elfogadta tegnap a szenátus szakbizottsága a Román Televízió Társaság (SRTV) és a Román Rádiótársaság (SRR) politikamentesítésére vonatkozó törvényt, tudtuk meg lapzártakor Raluca Turcantól. A PD-L képviselője részletekkel nem szolgált, ugyanis a bizottság ülése még javában zajlott.

Vezércikk

3

Teljes a zűrzavar

Már-már úgy tűnik, hogy Romániában az elmúlt évek össze-vissza intézkedéseivel nem csupán a gazdasági-pénzügyi egyensúlyt sikerült helyrehozhatatlanul kibillenteni nyugalmi állapotából, hanem a közgazdaságot, mint fogalmakon és racionális összefüggéseken alapuló tudományágat is szét lehetett zúzni. ▶

Székedi Ferenc

Leszázalékolt Románia

Elfogadta a kormány a megszorító intézkedéseket tartalmazó szándéklevelet

Szemtől szemben az országgal. A megszorító intézkedéseket a koalíciós pártok vezetői jelentették be a kormányülés előtt

Fotó: Mediafax

Jóváhagyta tegnap a kormány a korábban kilátásba helyezett megszorításokat. Csak két engedmény került a Valutaalpnak küldendő szándéklevélbe: 600 lej alá nem csökkenhetnek a bérek és 350 lej alá a nyugdíjak. Enyhítettek a kismamákat sújtó intézkedéseken is, a gyermeknevelési segélyt a tervezett 25 százalék helyett csak 15 százalékkal faragják le. Válaszul a szakszervezetek bejelentették: május 31-től meghatározatlan időre általános sztrájkba lépnek az oktatásban és a közhivatalokban. Mugur Isărescu jegybanki kormányzó szerint a következő években óhatatlanul szükség lehet adóemelésre. **3., 4. és 6. oldalon ▶**

Januártól kettős állampolgárság

A magyar Országgyűlés szinte egyöntetűen, három ellenszavazattal fogadta el a törvénymódosítást

Fotó: MTI

▶ Megszavazta tegnap az Országgyűlés az állampolgársági törvény módosítását, amely lehetővé teszi a határon túli magyaroknak, hogy egyszerűbben és

kedvezményesen szerezhessék meg a magyar állampolgárságot. Válaszul Budapest döntésére, tegnap Szlovákia is módosította állampolgársági törvényét. A mó-

dosítás lényege, hogyha ezentúl egy szlovák állampolgár önkéntesen felveszi egy másik ország állampolgárságát, elveszíti a szlovákot. **2. oldal ▶**

Speciális magyar osztályellenségek

Baló Levente

▶ Fel kell számolni a kolozsvári Báthory István Elméleti Gimnáziumban működő speciális osztályokat, mert túlságosan költséges a fenntartásuk. A Kolozs megyei tanfelügyelőségnek az év elején kiadott rendelete alapján ösztől megszűnik ez az oktatási forma az egyetlen olyan romániai magyar tanintézményben, ahol speciális integrált tanítás folyik magyar nyelven. Az egy elemi és három középiskolai osztály keretében működő speciális képzés 9 pedagógus szakember vezetésével történik; összesen 29 gyermek tanul 4 évfolyamon. Egyöntetű a vélemény, hogy ez az oktatási forma az évek során sikeresnek bizonyult: a tanulók nagy része az iskola befejezése után szakiskolát végzett, és a társadalom aktív tagjává vált.

Folytatása a 7. oldalon ▶

Röviden

Báscsunál járt a CIA igazgatója

Hivatalában fogadta tegnap az államfő az amerikai Központi Hírszerző Ügynökség (CIA) igazgatóját. Leon Panetta több mint egy órát tárgyalt Traian Báscsunival a román-amerikai biztonságpolitikai együttműködésről – tájékoztatott az elnöki hivatal. A találkozóon részt vett a Román Hírszerző Szolgálat és a Külügyi Hírszerző Szolgálat igazgatója is.

Újrakezdődtek a tárgyalások Ciprus egyesítéséről

Kéthónapos szünet után újrakezdődtek tegnap Nicosiában a Ciprus egyesítését célzó tárgyalások. Dimítrisz Hrisztofiász ciprusi görög és Dervis Eroglu újonnan megválasztott ciprusi török elnök most első ízben ült le egymással tárgyalni a sziget északi (törökök lakta) felében április 18-án tartott elnökválasztás óta. A tárgyalásokban érintett ENSZ-illetékesek csekély jelentőséget tulajdonítottak azoknak az aggódomnak, hogy a keményvonalas Eroglu eltérhet elődje, Mehmet Ali Talat mérsékelt irányvonalától. Ban Ki Mun ENSZ-főtitkár azt reméli, hogy a következő hónapokban tető alá hozható az egyezmény a sziget egységének helyreállításáról.

Moszkva: a Patriotok lengyelországi telepítése nem növeli a bizalmat

A Patriot típusú amerikai rakéták lengyelországi telepítése nem segíti a stabilitás megszilárdítását és a bizalom növelését a térségben – szögezte le tegnap az orosz külügyminisztérium, amely sajnálattal állapítja meg, hogy a lengyel és az amerikai fél mindaddig nem válaszolt a rakétatelepítéssel kapcsolatos moszkvai kérdésekre, illetve azokra az érvekre sem, hogy az amerikai rakéták ideiglenes telepítésének helyszínét tegyék át az orosz határtól minél távolabbi térségbe. „Nemegyszer mondtuk, hogy nem értjük az Egyesült Államok és Lengyelország együttműködésének logikáját és irányultságát e téren” – áll a közleményben. Egy amerikai Patriot-üteg hétfőn érkezett Németországból Lengyelországba, az északon lévő Morag támaszpontra, amely mindössze ötven kilométerre fekszik az orosz kalinyingrádi körzettől.

Clinton: Phenjan hagyjon fel a fenyegetéssel és a provokációval

Phenjannak fel kell hagynia a fenyegetéssel és a provokációval – jelentette ki Hillary Clinton amerikai külügyminiszter, miután szerdán megérkezett szöuli látogatására. A nemzetközi közösségnek nem szabad válasz nélkül hagynia a Cshonan dél-koreai hadihajó elsüllyesztését, amely egy nemzetközi vizsgálat szerint Észak-Korea tette volt – tette hozzá Clinton. Clinton újságíróknak nyilatkozva úgy vélekedett, az észak-koreai támadás nyomán kialakult válság megköveteli, hogy a világ közössége erélyes, de megfontolt válaszban részesítse Phenjant. Szerinte ez érdeke a nemzetközi közösségnek – beleértve Kínát is. Clinton közölte, hogy az Egyesült Államok konzultálni fog Dél-Koreával és az ENSZ Biztonsági Tanácsával a megfelelő válaszadásról.

Ahmadinezsád: elfogadhatatlan az ENSZ-szankciók orosz támogatása

Elfogadhatatlan lenne, ha Oroszország támogatná az ENSZ Biztonsági Tanácsában, hogy újabb büntetőintézkedésekkel sújtsák Iránt nukleáris programja miatt – jelentette ki tegnap Mahmúd Ahmadinezsád iráni elnök. Arra kérte Dmitrij Medvegyev orosz államfőt, hogy vizsgálja felül országa álláspontját, miszerint támogatandó Washington javaslatát újabb szankciókra. „Nem szeretnénk azt látni, hogy szomszédunk (Oroszország) kényes időkben támogatja azokat, akik harminc éven át ellenségesek voltak velünk szemben” – jelentette ki.

Januártól kettős...

Kánya Gyöngyvér, Budapest

▶ Augusztus 20-án léphet hatályba és jövő év január elsejétől lehetne alkalmazni a Fidesz-KDNP kettős állampolgárságról szóló törvényjavaslatát, amelyet szinte egyöntetűen – 344 igen, 3 nem szavazat és 5 tartózkodás mellett – fogadtak el tegnap. A nemmel szavazó szocialistáknak – köztük Gyurcsány Ferenc volt kormányfőnek – az volt a kifogásuk, hogy a jogszabály a szlovák választási kampányban került a magyar parlament elé.

A törvénymódosítás értelmében egyéni kérelem alapján gyorsított eljárással, kedvezményesen, azaz magyarországi lakóhely nélkül lesz honosítható az a határon túli állampolgár, akinek valamilyen felmenője magyar állampolgár volt, vagy valószínűsíti magyarországi származását, és valamilyen szinten beszél magyarul.

vetkező választások miatt az időzítést nem túl szerencsésnek tartották, és a voksolás elhalasztást kezdeményezték. Végül az MSZP-s honatyák többsége mégis támogatta a törvényt, mert Mesterházy Attila frakcióvezető szerint „nem érinti a választójogot, így nem sérül az az alapelv, hogy az emberek ott szavazzanak, ahol a döntésüknek a következménye rájuk is vonatkozik”. A politikus azonban hozzátette: a Fidesz-kormány lesz a felelős minden olyan problémáért, amelyet a törvény elfogadása okoz.

A javaslat egyik kidolgozója, a KDNP-s Semjén Zsolt szerint a 97 százalékos többséggel megszavazott törvény soha nem látott nemzeti egységet jelképez. A politikus kiemelte: olyan törvényt fogadtak most el, mellyel a csán-gók is megkaphatják a magyar állampolgárságot. Semjén Zsolt szerint semmilyen etnikai vagy

Tízből hatan támogatnák egy népszavazáson

Egy „most vasárnap” tartandó népszavazáson tízből hatan megadnák a magyar állampolgárságot a határon túli magyaroknak – derül ki a Nézőpont Intézet (NI) legfrissebb, a *Heti Válasz* számára készült, tegnap nyilvánosságra hozott felméréséből. A közvélemény-kutató cég május 18. és 20. között végzett országosan reprezentatív telefonos adatfelvételt a kettős állampolgárságról szóló törvénytervezet támogatásával kapcsolatban, ezer ember megkérdezésével.

fogadott módosítás lényege, hogyha ezentúl egy szlovák állampolgár önkéntesen felveszi egy másik ország állampolgárságát, elveszíti a szlovákot. Emellett nem tölthet be bizonyos munkaköröket sem, amelyek kapcsolatban vannak a nemzetbiztonsággal – például a rendőrségnél vagy a biztonsági szolgálatoknál. Az állampolgárnak kötelessége lesz a jövőben bejelenteni, ha egy új állampolgárságot fogad el. E kötelesség elmulasztását 3319 euróval fogják büntetni. A 150 ta-

(KDH) támogatta. A Magyar Kölcsey Pártjának képviselői nem vettek részt a szavazáson, és jelezték: politikusaik kérni fogják a magyar állampolgárságot. Közölték, az alkotmánybírószágon támadják meg a törvényt.

MKP-s mandátumvesztés?

A szlovák kormányfő szerint, ha az MKP képviselői valóban kérni fogják a magyar állampolgárságot, ahogy ezt Csáky Pál pártelnök jelezte, akkor el kell hogy vesszék parlamenti mandátumukat. „Lehetetlen, hogy a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsában olyasvalaki üljön, aki a Magyar Köztársaságnak akar hűséget esküdni. Intenzív tárgyalásokat kell kezdeni, hogyan oldjuk meg ezt a problémát. Ha a szlovák képviselők magyar állampolgárságot kérnek, el kell hogy vesszük mandátumukat. Más út sajnos nincsen” – jelentette ki Robert Fico a pozsonyi parlamentben.

Tőkés: történelmi tett

Több erdélyi magyar politikus üdvözölte a magyar parlament döntését. Tőkés László, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács (EMNT) elnöke történelmi jelentőségű politikai tettek nevezte a magyar állampolgárság kiterjesztését. Az EP-képviselő szerint az Országgyűlésben leadott szavazatok száma azt mutatja, hogy kialakulóban van az a szükséges nemzeti minimum, amely mentén a nemzeti együttműködés rendszere kiépíthető. Tamás Sándor, Kovászna megye tanácsának elnöke kijelentette, az elsők között kérvényezi majd a kettős állampolgárságot. Igényelni fogja a magyar állampolgárságot Borboly Csaba, a Hargita megyei önkormányzat elnöke is. A politikus szerint az Országgyűlés döntése szimbolikus elégtétel a határon túli magyarság számára. ◀

Orbán Viktor kormányfőjelölt és leendő helyettese, Semjén Zsolt a törvény kezdeményezői voltak

Fotó: MTI

A törvény rögzíti, hogy az adott kérelmet az illetékes anyakönyvvezetőnek, a magyar konzuli tisztviselőnek, vagy a magyar kormány által kijelölt, az állampolgársági ügyintézésért felelős szervnek kell benyújtani. A törvényt az azt rögzíti, hogy születésénél fogva, leszármazással magyar állampolgárrá válik a magyar állampolgár gyermeke.

A szocialisták a törvényjavaslatot előkészítetlennek, illetve a Szlovákiában hamarosan bekö-

egébb diszkrimináció nem szerepel a kettős állampolgárságról szóló törvényben, az semmilyen európai, nemzetközi fórumon nem támadható.

Pozsony válasza

Pozsony korábban beharangozott ellenlépése nem maradt el. Válaszul a budapesti Országgyűlés döntésére, tegnap Szlovákia is módosította állampolgársági törvényét. A gyorsított eljárásban el-

gű testületben a 115 jelen lévő képviselő közül 90 támogatta a módosítást, heten ellene szavaztak, 17-en tartózkodtak, míg egy képviselő nem szavazott. A törvénymódosítás – miután az államfő is aláírja – július 17-én lép életbe. A módosítást a három koalíciós párt – Irány-Szociáldemokrácia (Smer), Néppárt-Demokratikus Szlovákiáért Mozgalom (HZDS), Szlovák Nemzeti Párt (SNS) és az ellenzéki Kereszténydemokrata Mozgalom

Mulasztottak a lengyel pilóták

Hírösszefoglaló

▶ Az április 10-én lezuhant lengyel elnöki repülőgép pilótái több vészjelzést is figyelmen kívül hagytak, ez okozta a Tu-154-es katasztrófáját – nyilatkozta tegnap Edmund Klich légügyi szakértő. A szakember, aki a repülőgép-szerencsétlenségek kivizsgálására létrehozott lengyel állami bizottságot vezeti, a *Rzeczpospolita* című lap tegnapi számában megjelent nyilatkozatában kijelentette: a pilóták nem követték a gép automata figyelmeztető berendezésének utasításait. Figyelmen kívül hagyták azt a jelzést is, hogy túl közel kerül-

tek a földhöz, ezért emeljék fel a gépet. Amikor százméteres magasságban repültek, feljebb kellett volna emelkedniük, ahelyett, hogy a szélsőségesen rossz időjárási körülmények közepette próbálkozzanak a landolással – vélekedett a szakértő.

Klich megerősítette, hogy a katasztrófa perceiben a pilótafülkében tartózkodott Andrzej Blasik, a lengyel légierő parancsnoka. A szakértő szerint azonban semmi jel nem mutat arra, hogy a tábornok befolyásolta volna a pilótákat. Mindenesetre egy illetéktelen személy jelenléte a pilótafülkében zavaró a pilóták számára – jegyezte meg. A szakértő azt is

kifejtette: a katonai pilóták kiképzésüknél fogva hajlamosak a vakmerő manőverekre. A Tu-154-es lengyel kormánygép, amelyen az államfő és felesége, a hadsereg teljes vezérkara, a jegybank elnöke és a lengyel társadalmi és poli-

tikai élet számos jeles képviselője utazott a katinyi emlékhelyre, leszállítás közben a nyugat-oroszországi Szmolenszk katonai repülőtere mellett zuhant le. A katasztrófában a gépen utazó mind a 96 ember életét veszítette.

Lech Kaczynski édesanyja most értesült fia haláláról

Hat héttel a végzetes repülőgép-szerencsétlenség után tudta meg Lech Kaczynski volt lengyel államfő édesanyja, hogy fia meghalt. Mint Elzbieta Jakubiak, az elhunyt államfő hivatalának volt vezetője tegnap elmondta: a két hónapja kórházban lévő 83 éves Jadwiga Kaczynskával a néhai elnök ikertestvére, a volt miniszterelnök Jaroslaw Kaczynski tudatta a megrázó hírt. Jakubiak hozzátette, hogy Jaroslaw Kaczynski és Marta Kaczynska – Lech Kaczynski lánya – a lehető legtöbbet együtt vannak az idős asszonnyal a kórházban, hogy együtt sirathassák meg Lech és felesége halálát.

Leszázalékolt Románia

Elfogadták az IMF-szándéklevelet, a bér- és nyugdíjsökkentő törvényeket

Hírösszefoglaló

► Két engedményt épített be a kormány a tegnapi elfogadott megszorító intézkedéscsomagba: a közalkalmazotti bérek 25 százalékos csökkentésétől és a nyugdíjak 15 százalékos lefaragásától a 600 lejes minimálbérrel és a 350 lejes minimálnyugdíjjal rendelkezők megmenekülnek. A koalíciós pártok vezetőinek döntését ismerető Emil Boc kormányfő azonban hozzátette: a minimálbérben részesülő személyek valós szociális helyzetét alaposan újrazsngálják, hiszen – mint mondta – sokan visszaéltek ezzel a juttatással.

Két törvény születik

A miniszterelnök megerősítette, a kormány a parlamenti vitát megkerülő, úgynevezett felelősségvállalási eljárással terjeszt a parlament elé két törvénytervezetet. Hozzátette: előbb a szakszervezeteket és a munkáltatókat is magába foglaló Gazdasági és Szociális Tanács (CES) elé kerül a két jogszabálytervezet, amely várhatóan holnap ül össze. A kormányfő közölte, az egyik törvény a költségvetés egyensúlyának megteremtéséhez szükséges módosításokat tartalmazza, a másik pedig a nyugdíjrendszert szabályozza. Ez utóbbi tervezet szerint a kiemelt nyugdíjakat új-

raszámolják annak az elvnek az alapján, hogy mindenki akkora öregségi járandóságot kap, amennyivel hozzájárult a munkaszolgálati idő alatt a nyugdíjalaphoz. Emil Boc közölte, hogy a megszorító intézkedések végrehajtása esetében is az ideai államháztartási hiány eléri a bruttó hazai termék 6,8 százalékát, ami 8,8 milliárd eurót jelent. A kormánynak 2,5 milliárd eurót kell idén megtakarítania, hogy teljesítse az IMF-fel közösen meghatározott hiánycélt.

RMDSZ-es félsiker

„Az RMDSZ határozottan azon az állásponton volt, hogy a minimálnyugdíjhoz nem szabad hozányúlni, és a kisnyugdíjasokat meg kell védeni a megszorítások következményeitől. Biztosítani kell a szociális védelmet mindazoknak, akik ezen intézkedések következtében elfogadhatatlan helyzetbe kerülnek. A 15 százalékos megvonásnak nem szabad érintenie a minimálnyugdíjjal rendelkezőket” – mondta Markó Béla miniszterelnök-helyettes. A gazdasági válságkezelő csomag véglegesítését célzó tárgyaláson a kormánykoalíció tagjai egyúttal megállapodtak, hogy a megszorítások alól kivonják a szociális juttatások nagy részét is, így a gyermekpénz vagy a különböző gyermeknevelési

juttatások egyáltalán nem fognak csökkenni. Sikertől megegyezni abban is, hogy a jelenlegi fizetés- és nyugdíjsökkentések 2010. december 31-ig lesznek érvényben, vagyis a kormány határidőt állapít meg. Ugyanakkor viszont nem talált meghallgatásra az RMDSZ-nek az a kérése, hogy a 600 lejnél kisebb nyugdíjak ne csökkenjenek.

Gazdaságösztönzés is lesz

A megszorító intézkedésekkel párhuzamosan gazdaságösztönző rendelkezéseket tartalmazó csomagot dolgoznak ki. Ennek egyik legfontosabb pontja a körbetartozások csökkentése lesz, az állam egymilliárd eurós összeget különít el az állami beruházások keretében elvégzett és kiszámlázott munkálatok kifizetésére. A csomag másik fontos eleme az uniós programokra vonatkozik: az állam garantálja az önrész előteremtéséhez szükséges hiteleket az európai pályázatok esetében.

Együtt bizalmatlankodnak?

„Jövő héten Románia úgynevezett miniszterelnöke a parlament előtt felelősséget vállal azokért a társadalmi szempontból kriminális intézkedésekért, amelyek közel kilencmillió embert érintenek” – fejtette ki tegnap Crin Antonescu, a Nemzeti Liberális Párt (PNL) el-

nöke. Hozzátette, ezekre a szükségtelen intézkedésekre egyetlen lehetséges választ adhat az ellenzék, és pedig a bizalmatlansági indítvány benyújtását és megszavazását. Szerinte erre azért van szükség, mert a bizalmatlansági megszavazása esetében megbukik a kormány, és vele „buknak” megszorító intézkedései is. A liberális elnök ismételtelen nem mulasztotta el megróni a PSD-t azért, hogy nem konzultált a dokumentum szövegéről. Antonescu beismerte, hogy kevés esélyt lát arra, hogy az ellenzéki indítványt megszavazzák a parlamentben, és szerinte pár hónap múlva a kormány adóemelését fog végrehajtani.

Csak részeg elnök emelne minimálnyugdíjat?

Crin Antonescu nem hagyta szó nélkül Traian Băsescu egy nappal korábbi nyilatkozatát sem, amikor az államfő egy zárt ajtó mögött zajló beszélgetésen viccesen megjegyezte, valószínűleg ittas állapotban volt, amikor 500 lejes minimálnyugdíjat ígért. A PNL-elnök szerint egy ilyen kijelentésért egy civilizált ország elnöke azonnal beadta volna lemondását. „Egy államfő nem engedheti meg magának, hogy olyan dolgokkal viccelődjön, amelyekről emberek millióinak élete függ” – summázott Crin Antonescu. ◀

Teljes a zűrzavar

Egy kis kegyelem a minimálbérben és a szociális nyugdíjon tengődőknek, jelentős megszorítások a kisemberek millióinak. Nagyjából ebben a mondatban lehet összefoglalni a Boc-kormány tegnapi ülésének lényegét, amelyen volt-

Székedi Ferenc képpen eldöntött: a tervezett fizetés- és nyugdíjsökkentésekről a kormány nem mond le, ebben látja a költségvetési hiány mérséklésének a legfontosabb eszközt.

Mindaz a szóáradat, amely az elmúlt napokban végigzúdult a nyomtatott sajtón, az audiovizuális médiában és a világhálón, majdhogynem teljesen haszontalannak bizonyult, és még arra sem volt jó, hogy az olvasók-nézők valamiféle közgazdasági alapképzést kapjanak abból a követhetetlen fogalomzavarból, ahogyan mindenki mondta a magát.

Már-már úgy tűnik, hogy Romániában az elmúlt évek összevissza intézkedéseivel nem csupán a gazdasági-pénzügyi egyensúlyt sikerült helyrehozhatatlanul kibillenteni nyugalmi állapotából, hanem a közgazdaságot, mint fogalmakon és racionális összefüggéseken alapuló tudományágat is szét lehetett zúzni, hiszen a nagy zűrzavarban már senki nem ért semmit. Alighanem még a sztrájkra készült szakszervezetek sem, hiszen például az iskolákban teljes a káosz: van olyan pedagógus, aki sztrájkolni szeretne, de az érettségért azért megtartaná, a másik úgy véli, hogy a gyermekek érdeke elsőbbrendű, ezért lezárna a tanévet és vizsgáztatna is, a harmadik a teljes tanügyi bojkott híve. Egy-egy iskolán belül immár napok óta ide-oda rángatja a pedagógusokat a szakszervezet (amelynek ráadásul nem mindenki tagja) és az igazgatóság, amely ez esetben a munkáltatót, azaz a tanfelügyelőséget, illetve a tanügyminisztérium érdekeit kellene hogy képviselje. De hát az igazgató is tanár, és jobbik esetben ő is szakszervezeti tag, akkor meg a munkavállalókkal együtt kellene haladnia, azaz sztrájkolva kellene nem sztrájkolnia, és így tovább.

Bizony, már az iskolák is bizonyítják: a nagy romániai politikai abszurd – amelyben már régóta követhetetlen, hogy a csoportérdekeken túl melyik párt milyen ideológia nevében szórja az ést, és ma, holnap vagy holnapután hol található a vonzások és taszítások erőterében – rátelepedett a hétköznapokra, itt okozva olyan kavardást, amelyben egyetlen dolog bizonyos: a bizonytalanság. A kormány döntését majd így vagy úgy véleményezi a gazdasági egyeztető tanács, felelősségvállalással a Boc-kabinet lehet, hogy megbukik, lehet hogy nem, lehetséges az országos sztrájk május 31-én, de az is lehet, hogy csak június elsején, persze, részben vagy teljesen el is maradhat a napokban egyszer már bemutatott, show-elemekkel tarkított bukaresti performance. Az élet pedig megy tovább. Néhány ezernek úgy, mint eddig, néhány milliónak pedig egyre lennebb csiszva a lejtőn. És ez már több, mint abszurd. Ez tragédia.

Hétfőtől megbénul az ország

Fleischer Hilda

► Az egészségügyben dolgozók és a köztisztviselők is csatlakoznak szolidaritásból a tanügyiek május 31-én kezdődő általános sztrájkjához. Egy nappal később a két bukaresti közszállítási vállalat – a Metrorex és a RATB –, illetve a CFR alkalmazottai is beszüntetik a munkát, ezzel megbénítva a fővárost – jelentette be tegnap Bogdan Hossu, az Alfa Cartel szakszervezeti tömb vezetője. „Ha ez az átkozott törvénytervezet életbe lép, s a kormány felelősséget is vállal érte, mindent megteszünk azért, hogy a legrövidebb időn belül akadályokat állítsunk neki, ezért a sztrájkok mellett, június elseje és negyediké között, az ország tíz különböző megyéjében a prefektúrák előtt mindennap tiltakozó akciókat szervezünk” – tette hozzá Marius Petcu, a Sanitas vezetője közvetlenül azután, hogy Emil Boc kormányfő kijelentette: a koalíció felelősséget vállal a megszorító intézkedéseket tartalmazó törvényért. Hozzátette, az általános sztrájk konkrét időpontjáról még nem döntöttek, a dátum a bizalmatlansági indítvány benyújtásának dátumától függ. „Ez lesz az egyetlen, és utolsó pillanat, amikor mi, a szakszervezetek még valamit mozdíthatunk” – mondta Petcu, hangsúlyozva, ezen a napon számítanak majd mind a nyugdíjasok, mind a civil szervezetek és a parlamenti képviselők támogatására is. „A bizalmatlansági indítvány megszavazása lesz az igazság pillanata, hisz ott dől majd el, hogy totalitá-

A gyes csökkentése ellehetetleníti a gyermekvállalást?

Fotó: Tofán Levente

A szakszervezeti vezetők tegnapi bejelentéseit meg sem várva, a gyermekek jövőjét féltő kismamák tegnap ismét utcára vonultak a gyermeknevelési támogatás csökkentése ellen tiltakozva. „A kormány meggondolatlansága ellehetetleníti a gyerekvállalást, egyik napról a másikra meggondolásra kényszerítve azokat a fiatal párokat, akiket foglalkoztat ez a gondolat” – fogalmazott lapunknak Oana Băluță, egy, a nonprofit szférában dolgozó anyuka, aki közel ötven másik kismamával együtt a kormány épülete előtt adott hangot elégedetlenségének. A fekete karszalagokkal, a babakocsikon az SOS segélykiáltás feltüntetésével,

rius államban élünk, vagy pedig olyan országban, amely az egészséges, demokratikus kommunikáció híve” – fogalmazott Petcu,

akitől megtudtuk, a tiltakozásokkal párhuzamosan a szakszervezetek élő láncot alkotnak majd a parlament épülete körül, és a sza-

vázás napján a szakszervezetiek a parlamenti balkonnól figyelik majd, hogy miként szavaznak „választottaik”. ◀

Román lapszemle

A román képviselők „lőgnak” a legtöbbit az Európai Parlament üléseiről. Ez visszaüt teljesítményükre, ugyanis az intézmény vezetősége a szavazásokon való részvételük és felszólalások számát veszi figyelembe, amikor a jelentésfelelősöket kijelöli. (Jurnalul național) ► Az Egyesült Arab Emírségek milliomos befektetői a magas adók és a túlbujánczott bürokrácia miatt maradnak távol Romániától. (Gândul) ► A U-Jolidon kolozsvári női kézilabdacsapat nehezen tudja összegyűjteni a BL-szerepléshez szükséges 700 ezer eurós büdzsét. A pénz erősítésekre és a legrangosabb európai sorozatban felmerülő utazási költségek fedezéséhez kell. (Gândul) ► Több mint száz méhraj szállhatja meg Temesvárt a közeljövőben. A vadon élő méheket megzavarták a nagy esőzések, és nem tudták megtölteni kaptáraikat mézzel. (Gândul)

1969–2010: Románia és az IMF

Az utóbbi évtizedekben megszokhatuk, hogy időről-időre Bukarestbe látogat a Nemzetközi Valutaalap küldöttsége, felméri az ország helyzetét, majd a Bukaresttel egyeztetett intézkedések elfogadásával némi kölcsönrel kihúzza az ország szekerét a kátyúból.

B. T.

Tavaly óta Románia számára létfontosságúvá váltak a Nemzetközi Valutaalaptól (IMF), illetve más európai testületektől felvehető kölcsönök, amelyek nélkül az ország képtelen lenne megbirkózni a lakosságot mindinkább sújtó válsághelyzettel. Románia ez alkalommal csaknem 13 milliárd eurós hitel folyósításában állapodott meg a nemzetközi pénzügyekkel, cserébe viszont rendkívül kemény megszorító intézkedéseket kell gyakorlatba ültetni. Ezekről maga a román kormány határozhatott, úgy mond a kisebbik rosszat, a bérek, nyugdíjak, szociális juttatások lefaragását választva.

A „béketábor” nem segít

Románia és az IMF kapcsolatai 41 évvel ezelőtt, még a Ceaușescu-rendszer idején kezdődtek el, az első szerződést a román kormány nevében Florea Dumitrescu akkori pénzügyminiszter írta alá

1972. december 15-én, Washingtonban. A hidegháború tombolásának körülményei között a lépés nem kis visszhangot váltott ki nemzetközi körökben, a vasfüggöny mindkét oldalán. Romániában azonban mindössze szűkszavú hír számolt be a történetről, amelyet nem követtek kommentárok.

Romániában már Gheorghiu-Dej idején beindultak az első, félszeg gazdasági reformkísérletek, amelyek némileg felerősödtek Ceaușescu hatalomra kerülése után, annak az óvatos próbálkozásnak a jegyében, hogy az ország lazítson valamelyest a Szovjetuniótól való függőségén. A hivatalos Bukarest ennek során minden alkalommal a belügyekbe való be nem avatkozás elvének kétélű fegyverét alkalmazta (kétélű, mert ugyanerre hivatkozva utasította el a Románia demokratizálását kiényszeríteni próbáló – ugyancsak tapintatos – külföldi kísérleteket is. Ezzel magyarázható Ceaușescu arra irányuló, mind erőteljeseb-

1972. december 15: az akkori pénzügyminiszter szerződik az IMF-fel

bé váló iparosítási törekvése is, amivel a Romániának agrárországi sorsot szánó szovjet próbálkozásokat igyekezett ellensúlyozni. Mindehhez pedig pénzre volt szükség, amelyet ilyen körülmények között aligha remélhetett „béketáborbeli” szövetségeseitől.

Az első tárgyalások

Bukarest korábban megpróbálkozott azzal, hogy kedvezményes feltételek között kapjon szabadvaluta-kölcsönt a Kölcsönös Gazdasági Segítségnyújtási Tanács keretében működő, Moszkvában székelő Gazdasági Együttműködési Nemzetközi Banktól, ám elutasító választ kapott, nem annyira politikai okokból kifolyólag, mint inkább a pénzügyi tárcavezető mellett többek között helyettese, Iulian Bituleanu, Nicolae Ecobescu külügyminiszter-helyettes képviselte, akik a

lehetőség a nyugati hitelfelvétel maradt, bármennyire is nem volt ez ínyére Ceaușescunak.

Bukarest a nyugati világgal való kapcsolatok bővítését meghirdető elve ürügyén kezdett megbeszéléseket az IMF-fel és a Világbankkal. Utóbbi elnöke, Robert McNamara már 1969-ben Bukarestbe látogatott a román külügyminiszter meghívására. Ez alkalommal, Ceaușescuval találkozási szünetet kapott a döntés Románia csatlakozási tárgyalásainak beindításáról. Ennek nyomán 1970-ben az IMF küldöttsége a román fővárosban megkezdte a folyamat technikai elemeit tisztázó megbeszéléseket. A román felet a pénzügyi tárcavezető mellett többek között helyettese, Iulian Bituleanu, Nicolae Ecobescu külügyminiszter-helyettes képviselte, akik a

megbeszélések idején a Román Nemzeti Bank valamint az Állami Tervbizottság vezetőivel is konzultáltak, illetve a tárgyalások menetéről rendszeresen tájékoztatták Ceaușescu és Ion Gheorghe Maurer miniszterelnököket.

Aranyat érő kamatláb

Az eszmecsere során a legkényesebb kérdések egyike Románia részvételi összegének nagysága, illetve annak befizetési módja volt. Az IMF megkövetelte a tagországoktól, hogy részvételi hozzájárulásuk 90 százalékát aranyban fizessék be. Ez nagy áldozatot követelt Bukaresttől, amelynek azonban túl sok választási lehetősége nem volt, hiszen az IMF a világgazdasági kamatlábaknál jóval kedvezőbb körülmények között hitelez (ami a tavalyi román kölcsönfelvételnél is meghatározó szempont volt).

A megbeszélések, nagyrészt a román fél akadémikusok miatt, csaknem két évig elhúzódtak, mígnem 1972-ben megszülethetett a csatlakozási megállapodás, ám ezzel maga a folyamat még nem zárult le: a román kormány által aláírt, már kész megegyezést meg kellett vitatnia a Román Kommunista Párt Politikai Irodájának is. Mivel – a ceaușescui útmutatást követve – Maurer rendkívül pozitívan vélemé-lyezte a román tagságot, a

vezetőtestület olajozottan működő szavazógépe áldását adta a megállapodásra. A sajtó azonban egyetlen szóval sem számolt be az IMF-küldöttség bukaresti tárgyalásairól, még kevésbé Románia tagságáról.

Kudarckok, megszorítások

Románia azóta számos kétszenléti hitelmegállapodást írt alá az IMF-fel, de 2000-ig egyiknek sem sikerült eleget tennie, így a nemzetközi pénzügyi rendre megszakította a kölcsönök folyósítását. Az IMF-et a román nacionalista erők minden alkalommal az ország kiszípolozásával, nyomorba döntésével vádolták. Az ilyen felhangok most sem hiányoznak, holott nyilvánvaló, hogy az IMF-től és az európai szervezetektől érkező hitelek nélkül Románia fizetéképtelenné vált volna. Ráadásul az IMF vezetői mindig – de különösképpen most, a drasztikus megszorítások alkalmával – nyomatékosan hangsúlyozták: ők minden alkalommal csak a hitelfelvételhez szükséges általános irányelveket fektetik le, a konkrét megoldásokról a kormány dönt. Így történt ez most is, amikor a Boc-kabinet szabadon választotta az adóterhek növelése helyett a költségvetési kiadások – vagyis a bérek, nyugdíjak, szociális juttatások – csökkentését. ◀

Világtengerek szennyezése – olajozott folyamat

Egy hónap leforgása alatt több olajkatasztrófa is érte a világtengereket. A balesetek ismételten ráirányítják a figyelmet a környezetvédelem egy eddig csupán kárelhárításban megnyilvánuló, a megelőzést háttérbe helyező részletére.

Gyulay Zoltán

A nemzetközi környezetvédelemben szinte kizárólag a légszennyezés, a kibocsátott káros gázok mérséklése kap fokozott hangsúlyt, közben pedig elsikkad egy olyan probléma, amely mind gyakrabban közvetlenül is károsítja az élővilágot. Ez az elszabaduló olaj.

Megkent ellenőrök

Nem nehéz megjósolni, hogy a legutóbbi napok-hetek eseményeinek tükrében a szakemberek és a közvélemény bírálata a kőolajjal kapcsolatos új szempontokat érinti majd. A Mexikói-öbölben már több mint egy hónapja egy mesterséges olajfűrő-szigetért ért műszaki baleset tán minden eddiginél nagyobb ökológiai katasztrófát idézett elő: naponta 15 millió liter kőolaj tódul 1600 méteres mélységben a tengerbe, és ha sikerül is elfojta-

ni, a szivárgás még évekig eltarthat. A robbanás miatt következett be, mert egy csőben túlnyomás keletkezett, és az üzembiztos nem tudták időben elhárítani, ráadásul mára kiderült: megfelelő „elentételezésért” a Mexikói-öbölbeli olajfűrő-szigeteket szabályozó amerikai nemzeti ásványügyi hivatal ellenőrei korábban évekig segítettek az olajvállalatoknak kibújni a szigorú ellenőrzés alól. Az olajpestis fenyegeti a vízi és a felszíni élőlényeket; a hatalmas úszó folt elérte a Mississipp deltáját és gazdag mocsárvilágát. Ahány szakember, annyiféle megoldást keres és javasol: egyesek a fűrő-szigeteket „melléktermékét”, a levágott hajat gyűjtőnek ösztönözték, s azzal itatná fel az elszabadult naftát, mások nehézsapot vetnének be hasonló céllal, s vannak, akik egyenesen felgyűjtanák az úszó olajat, ami persze jócskán megnövelné a légszennyezést.

Égő tengeri „olajvirág”: négy irányból folyt az oltás a Mexikói-öbölben

Fotó: archív

Balesetek sorozata

A napokban az Északi-tengeren csak hajszállal sikerült elkerülni egy, a Mexikói-öbölben történő hasonló újabb katasztrófát. A Statoil norvég olajkoncern egyik mesterséges olajfűrő-szigetén riadót rendeltek el, mert az egyik fűrővezetékben bekövetkezett nyomásváltozás miatt a két biztonsági szellőztető közül az egyiket le kellett állítani. A személyzetet evakuálták, a működtető szerint nem szabadult el olaj.

A Szingapúri-szorosban kedden ütközött össze egy olajszállító és egy teherhajó,

a baleset következtében mintegy 2500 tonna olaj ömlött a tengerbe, amely azóta már elérte egy tengeri támaszpontot. A szingapúri hatóságok riasztották az olajszennyezők eltávolításával foglalkozó vállalatokat, hozzáálltak a károk felszámolásához, és értesítették a balesetről a malajziai, valamint az indonéz hatóságokat.

„Kiszámlázzák” a kárt

A sorozatos olajkatasztrófák ráirányítják a figyelmet arra, hogy az olaj milyen veszedelmeket rejt, még hozzá a szó szoros és átvitt értelmében egyaránt. Ismét csak kiderül: a pénz diktál, márpedig az olaj esetében hihetetlen pénzekről van szó. S a multik esetében minden egyéb szempont másodlagos.

Nem véletlen, hogy Obama amerikai elnök és a közvélemény a szerencsétlenül járt platformot üzemeltető British Petrolt teszi felelőssé, és minden esély megvan arra, hogy a szinte felmérhetetlenül nagy kárt és elhárításának költségeit mintegy kiszámlázzák a cégnek. A piac azonban máris jelzik: ha ez megtörténik, eddig soha nem látott mértékű olajár-emelés várható.

Az elmúlt évtizedek nagy olajkatasztrófái

A kiömlött olaj mennyiségét tekintve az eddigi legnagyobb katasztrófa 1979-ben következett be: a karibi sziget, Tobago partjainál az Atlantic Empress nevű tankerből 287 ezer tonna nyersolaj szabadult el. Az 1989-ben Alaszka déli partjainál balesetet szenvedett Exxon Valdez tartályaiból kifolyt mintegy 40 ezer tonna kőolaj hosszú éveken át károsította az ökológiai rendszert. Európában 1978-ban történt a legnagyobb következményekkel járó katasztrófa, amikor az Amoco Cadiz 223 ezer tonna nyersolaja szennyezte be a franciaországi Bretagne strandjait. A német partokat 1988-ban érte az eddigi legnagyobb katasztrófa: az Északi-tengerben fekvő Amrum szigeténél a Pallas nevű fát szállító hajó futott zátonyra, a léken keresztül kiömlött 100 tonna nehézőlaj 16 ezer tengeri madarat pusztított el. Tavaly Ausztrália partjainál a Montara nevű mesterséges sziget gyulladt ki, és a baleset következtében három hónapig kereszttől összesen 4500 tonna kőolaj került a Timor-tengerbe, az úszó szőnyeg 20 ezer négyzetkilométerre terjedt ki. ◀

Lap-top

A nap címe. Az elnök a demokrata-liberálisok kezébe adja a közszolgálati televíziót, *Evenimentul zilei*.

Magyarázat. Az *Evsz* cikke arról szól, hogy Traian Basescu szabad utat adott egykori párttársainak, hogy „a TVR-t a pozitív üzenetek szószékévé tegyék”, miután „a pédéléseket idegesíti, hogy ízekre szedik őket a tévéműsorokban”. Boldog ország, amelynek elnöke maga dönti el, hogy kinek a kezébe kerül a tájékoztatás (és a befolyásolás és a manipuláció és a diverzió) legfontosabb eszköze. Ahogyan az utóbbi időben annyit hallottuk a közmédiával kapcsolatban: legfontosabb a depolitizálásuk! Igaz is, minek javasoljanak a pártok tagokat a vezetőtanácsokba, amikor ott van az UJ (az Univerzális Játékos).

Azért túl a nehezen... Ismét a kérdés, amely több kommentátort foglalkoztat: sikerül-e Traian Basescunak átvinni a megszorító intézkedéseket, s hogy ezáltal „megváltónak” tüntesse fel magát? *Helyesen, de kétszínűen és túl későn* címmel Ioana Ene a román lapokat összesítő portálon a következő erős képpel indít: „Mint a kuplerájosnő, akit hirtelen megszállt a jámborság, és felrója alkalmazottainak, hogy nem szüzek, Traian Basescu felszólította a demokrata-liberális vezetőket, hogy vegyék ki ujjait a mézesbödönből.” Ez valami olyas dolgot jelent, hogy eddig lehetett, de most már nem, kész, gata. Megindító spontán elvszerűség! Szegény gazdagok! Még szerencse, hogy a kampánypénzeket rekuperálták.

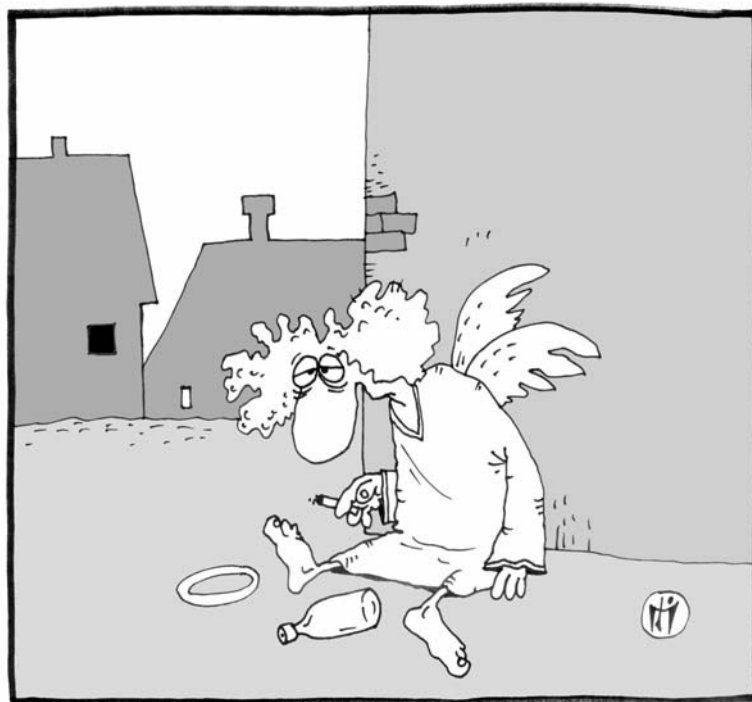
Bip-bip. Az immár az *Adevărul* csapatát erősítő Ion Barbu szenzációs újabb mondanivalója (karikatúra formájában), természetesen az egyik (a kicsi, a szemüveges) mondja a másiknak (a nagyknak): „És hogy lássák azok ott a Nemzetközi Valutaalaponál, hogy mennyire takarékoskodunk, nem levelet küldünk nekik, hanem csak egy SMS-t.” Szándék-SMS a világ urainak!

A nap álhíre. Szolidaritásból az általános sztrájkolókkal az ellenzék szintén beszünteti a munkát, vagyis a megszorító intézkedések elleni politikai tiltakozást.

Minden napra egy mondás

„A nagymesterek intelligensebben tévednek, mint ahogy másoknak igazuk van.”
Mérő László

Mélypont

Horváth István

Az első oktatás

SZELLEMI DÍZÉS

Még most sem egészen világos előttem, miért irtóztam annyira a görög nyelvtől, amelyet jókorán tanulnom kellett. A latint ellenben igen kedveltem, nem ugyan elemi, hanem magasabb fokon. Mert az írás, olvasás, számolás elemi dolgainak tanulása a latinban is éppen olyan visszataszító és terhes volt nekem, mint az egész görög nyelv. De ennek is bűnös mivoltom és ingatlanságom volt a gyökere, mert test voltam és szellem, mely ideoda csapong és nem akar megállapodni (vö. Zsolt 77,39).

Hiszen világos, hogy alapvető mivoltomnál fogva sokkal hasznosabb volt nekem az elemi oktatás, amellyel lassankint megtanultam s immár tökéletesen tudom olvasni a kezem ügyébe akadó írást, s le tudom írni, amit csak akarok; – hasznosabb, mondom, mint az a másik, amely rászorított, hogy a magam ballépéseit elfelejtve Aeneas bolyongásait tartsam eszemben; vagy versekben sirassam Dido szerelem-öngyilkos halálát: az meg, hogy én magam, ráfelejtkezve e tanulmányokra, töléd Uram, én életem, kihervadtam, nyomorult feledséggel könny nélkül viseltem. (...)

Én, por most is, később is, igen tökéletlen teremtményed varázsában elhagytalak téged, annyira, hogy igen fájdalmasan ért volna a tilalom: nem olvasni többé azt, ami mindig elérkezé nyített. S e betűket ostoba tartalmukkal sokkal nemesebbeknek és hasznosabbaknak tartották, mint azokat, amelyekkel írni-olvasni tanultunk!

Szóljon meg, Uram, lelkemben a te igazságod és kiáltsa: „tévedtek, emberek; mindig sokkal értékesebb az első oktatás!”

Szent Ágoston vallomásai. Fordította: Dr. Vass József

Erdélyt érteni

Három nyelven miséztek pünkösdkor a felsővisói római katolikus templomban. A budapesti kirándulókkal éppen akkor értünk oda, amikor a német hívők a szép népviseletbe öltözött Nagykároly környéki sváb-magyar vendégekkel bevonultak. Míg a misére előénekeltek, halkan beszélgettünk néhány helybelivel. Elmondták, hogy ez már a második mise, az előbb magyarul, a német után pedig románul emlékeznek a szentlélek kitöltésére. S ez Visón minden jelentősebb ünnep alkalmával így szokás. A templomot a magyarok, pontosabban a magyar kormány segítségével építették egykoron, de az etnikai arányok változása és a katolikus vallás egyetemessége okán egy idő óta három népcsoport használja. S ez így van rendjén még akkor is, ha a dolog nem tetszik éppen mindenkinek – mondja az egyik helybeli magyar hívő. A panorámás busszal már Borsza felé tartunk, amikor az egyik vendég hozzám fordul: „Na ezt nem érte Pesten több nagyokos, hogy lehet így is, normális módon élni, egy templomban három nyelven énekelni és imádkozni, anélkül, hogy egymás érdekét sértenék. Szinte hallom, hogy a botcsinálta nemzetvédő ordítózik: mit keresnek az oláhok a magyar pénzből épült templomban! Az ilyenek nem hallják meg az idők szavát és nem élnek át a keresztényi testvériség érzését!”

A nálunk is jól ismert OTP Bank pesti munkatársainak és nyugdíjasainak egy csoportja volt kíváncsi Máramaros magyar-román-zsidó-német lakosságának értékeire, s persze a sebes patakokkal szabdalt, néhol a svájci Alpokat idéző hegyi tájaira. Az utat szervező dr. Ádám Ernőné külön kérte, hogy a máramarosi román népművészet legmarkánsabb vidékén, az Iza-völgyében többet is elidőzzenek.

Nem bánták meg. A régi fatemplomok és faragott kapuk, a még élő népviselet (a fekete-piros katrincák, pörge szalmakalapok, arasznyi-széles bőrtűzők és hasonlók) mellett a szívélyes fogadtatás, valamint az őszinte kitarulkozás is fölötte tetszett nekik. (Mellesleg egy pompás népi lakodalom valósággal elbűvölte őket.) Dragomirestfalván, ahol egykor Bartók Béla eredeti román kolindákat gyűjtött, a görög-katolikus pap hosszan elbeszélgett velünk. A mi nyelvünkön említette, mennyire örül, hogy mostanában mind több magyar vendéget fogadhat.

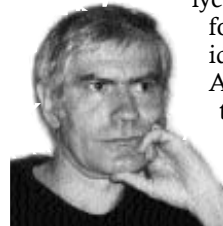
A négynapos kirándulás végén Ádám Ernőné így szólt: „Sokat jártam a Székelyföldön és máshol is, ahol nagyobb számban élnek magyarok, de úgy érzem, ahhoz, hogy jól megértjük Erdélyt, és az előítéleteket lebontsuk, a szórványt és benne a románságot is meg kell ismernünk.”
Mennyire igaz van!

Sike Lajos

Kis magyar paradoxon

A román kormányzat drasztikus megszorító intézkedései nyomán felmerül a kérdés: hogyan jutottunk oda, ahová jutottunk? Mi a magyarázata annak, hogy a tanügyi és egyéb közalkalmazotti kategóriák számára beígért ötven százalékos vagy azt megközelítő fizetésemelési ígéretek nyomán mára ugyanezeknek a kategóriáknak javadalmazásuk huszonöt százalékos csökkentésével kell számolniuk? Amikor az ígéretek elhangzottak az Amerikai Egyesült Államokban már kiobbant az ingatlanpiaci válság, nem volt titok, hogy ennek hatásai előbb-utóbb mihozzánk is begyűrűznek majd. Mi lehetett az oka annak, hogy politikusaink és a mögöttük álló szakemberek nem mérték föl az ország reális helyzetét, hogy a válság kezelése helyett gyakorlatilag annak folyamatos elmélyítését idézték elő?

Bíró Béla

Az okok nem mai keletűek. A 89-es fordulatot követő időkből minden lehetőségünk megvolt arra, hogy az országot bekapcsoljuk a nemzetközi gaz-

daság vérkeringésébe, hogy a külföldi beruházók számára kedvező gazdasági környezetet teremtsünk, hogy kialakítsuk azt az infrastruktúrát, amely a gazdaság gyors fellendítését lehetővé tenné. Ehelyett a román parlamentben hosszú-hosszú éveken át gyakorlatilag egyebet sem hallottunk, mint a magyar kérdést, Erdély elcsatolásának veszélyét, Harkov-jelentéseket.

A román állampolgárok fokozatosan elvesztették a hitüket abban, hogy itt bármi is történhet, ami a nyugathoz való tényleges felzárkóztatást szolgálhatná. Így aztán, amikor a Nyugat – főként stratégiai megfontolásból – úgy döntött, hogy hazánkat felveszi a NATO-ba, majd az Európai Unióba, a megnyíló határokon át munkavállalók millió hagyta el az országot. A fiatalabb nemzedékek legjobb szakemberei telepedtek le – szándék szerint átmenetileg – Nyugaton. A hazaáramló óriási pénzek kezdetben még jót is tettek a nemzetgazdaságnak. A fizetőképes kereslet hirtelen megugrott, s ez a nyugatiak számára is lehetővé tette, hogy az országban mind több

árut értékesíthessenek. Az áruházláncok megjelenése a pezsgő fejlődés látszatát keltette, s a Nyugat éveken át boldogan finanszírozta a mámoros költségeinket.

A nyugati vállalatok viszonylag kevés új munkahelyet teremtettek, a Nyugatról beáramló árudömping azonban a hazai árukat fokozatosan kiszorította a piacra. A nyugati vállalatok általában jelentős adókedvezmények árán telepedtek meg az országban,

s csak addig maradtak, amíg azok érvényben voltak. Aztán szedték a sátorfájukat, és másutt próbálták szerencsét. Igaz, jöttek helyettük újak, de joggal feltételezhetjük, hogy azok is csupán a kedvezmények miatt választottak bennünket. Azaz, a román állam túl nagy jövedelemhez nem jut általuk.

Az állami jövedelmek csökkenését, amit a nyugaton dolgozó és ott fokozatosan megtelepedő vendégmunkások átutalásainak csökkenése is súlyosbított, csakis az állam költségeinek mérséklése ellensúlyozhatta volna. Az államapparátus ezzel szemben folyamatosan bővült, hiszen a pártoknak a

klientúrát ciklusról ciklusra jól kellett lakatniuk.

Hogy ezek a folyamatok előbb-utóbb súlyos válsághoz vezetnek, az senki számára sem lehetett titok. A titok az, hogy miért nem történt a válság kirobbanása óta eltelt évek során gyakorlatilag semmi?

A következmények bennünket, romániai magyarokat a románságnál is súlyosabban érintenek. A magyarok jól fizetett állásokból való kiszorítása vagy azoktól való távollatása már az ötvenes években megkezdődött. S a helyzet, bár az RMDSZ révén néhány vezető állás időről-időre számunkra is hozzáférhetővé vált, azóta sem változott számottevően. Következésként az új intézkedések, amelyek elsősorban a kisjövödelműket és a kisnyugdíjasokat érintik a legfájdalmasabban, minket, magyarokat hatványozottan sújtanak.

Az RMDSZ kormányon van, de hogy mi lesz ennek a kormányzásnak az ára, arra gondolni is rossz. Márpedig nem lehet nem gondolni. Az RMDSZ ugyanis fokozatosan arra kényszerül, hogy a csaknem két évtizedes magyarellenesség gazdasági következményeit végül is maga szentesítse. A romániai magyarság számára is.

Röviden

Korlát a büntetőkamatra

A fogyasztókra késedelmes fizetés miatt kivetett büntetések nem haladhatják meg a felhalmozott tartozás kétszeresét – erről fogadott el egy kezdeményezést a szenátus tegnap. Egyes ügyfeleket a kilakoltatás és lakásuk elárverezése fenyegeti, mert hosszú ideje nem fizettek a telefon-, televíziós és internetszolgáltatóknak.

A kamatadó hozománya

A kamatok megadóztatásából 217 millió lejt, az egyetemes 16 százalékos adókulcsnak a tőzsdei ügyletekre való kiterjesztéséből pedig 145 millió lejt kíván „betakarítani” idén a kormány. Ezeket a becsléseket a sürgősségi kormányrendelet tervezetében lehet olvasni, amely az adótörvénykönyv módosítását írja elő.

Marad a lejárfolyam

Az euró árfolyama a 4,1 és 4,3 lej között maradt egyelőre – vélekedett egy bukaresti rendezvényen Dominic Bruynseels, a Román Kereskedelmi Bank vezetője. Előrejelzését arra a megfigyelésre építette, hogy a fenti küszöböt a román pénznem – amely év eleje óta egy százalékos erődödött az euróhoz képest – az elmúlt hat hónapban sem lépte át.

Mindent az euróért

Minden erejével támogatja Németország az eurót – jelentette ki Angela Merkel kancellár tegnap egy közel-

keleti látogatáson, miután többen is Berlin hozzáállását kifogásolták arra hivatkozva, hogy nem tesz eleget a közös pénznem érdekében. Arra is kitért, hogy meg kell teremteni az egyensúlyt az Európai Unió erősebb és gyengébb tagállamai között.

Bankszanálási alap

Bankszanálási alapok hálózatának létrehozását javasolja az unióban az Európai Bizottság, hogy „a jövőbeni bankszűkítések ne az adófizetőket terheljék, és ne rengessék meg a gazdaságokat.” Az MTI beszámolójából kiderül: olyan rendszer kiépítését javasolják, amelyben a válságok terheit a jövőben a pénzügyi szektor állja.

„Nincs más választás”

Mugur Isărescu: az adóemelés csak akkor hozna a konyhára, ha nőne az adóalap

G. M.

► A költségvetési kiigazítás „el-ke-rül-he-tet-len volt”, s minél tovább halasztjuk, annál fájdalmasabbak lesznek az intézkedések – erről beszélt egy tegnapi, gazdasági témájú konferencián Mugur Isărescu, a Román Nemzeti Bank (BNR) kormányzója. „A recesszióból való kilábalás lassúnak bizonyul, mert a gazdaság-ösztönző mozgástér igen szűk. Időt és türelmet igényel egy alapvetően fogyasztásorientált modellről áttérni a befektetés- és exportalapú rendszerre, fenntartható fogyasztással” – magyarázta a központi bank vezetője. A kiigazítások „nehézek lesznek és fájdalmasak” szociális szempontból, de „az csak egy illúzió, hogy magasabb államháztartási hiány mellett jobb megoldást lehetne találni”. Most „a nyugdíjakat és fizetéseket kell csökkenteni”.

Jöhet az adóemelés

Isărescu szerint – aki azt hangsúlyozta, hogy Romániában nem alacsonyok a terhek és a 19 százalékos áfa (TVA) „sem kicsi” – az adóemelés önmagában nem lenne hatékony a kiadási oldal masszív átalakítása nélkül. A következő években aktuálisabbá válhat az adóemelés, de az

Mugur Isărescu jegybankelnök szerint most a nyugdíjakat és fizetéseket kell csökkenteni. Fotó: Mediafax

adózók körének kiszélesítésére van előbb szükség, egyébként nem lenne értelme a tehernövelésnek – magyarázta a szakember. A kormányzó emlékeztetett arra, hogy a '90-es években 2,2 adófizetőre jutott egy nyugdíjas vagy munkanélküli, esetleg fogyatékkal élő. Ma 0,8 dolgozóra jut egy „munkátlan” polgár. Ezt az arányt mindenképpen javítani kell, különben elviselhetetlenek lesznek a dolgozókra háruló terhek, romba dőlhet a gazdaság – figyelmeztetett a szakember.

Csak ábránd volt

„A sok adóemelés és a hiányos törvények megnehezítik a gazdaság kibontakozását, viszont bátorítják az adócsa-

lást” – mondta Mugur Isărescu. Negatív példaként említette azokat a szociális támogatásokat, amelyek feltehetően, hogy a segély igénybevétele idején a kedvezménye-

A jövő sokkal fényesebb a jelennél

Románia hosszú távon uniós átlagon felüli gazdasági növekedést könyvelhet el a kiigazítási folyamatnak köszönhetően, ám ezentúl a bővülést nem a hitelek fűtik majd, mint a múltban – mondta Steven van Groningen, a romániai Raiffeisen Bank igazgatója. „A befektetők még mindig látnak az országban hosszú távon perspektívát” – jelentette ki Groningen a

Pénzügyi Fórum 2010 elnevezésű konferencián. Azt is kifejtette, hogy a bizalom és a hitelígénylések megcsappanása miatt visszaestek a hitelkihelyezések. „A megoldás nem az, hogy ráparancsoljunk a bankokra, kölcsönözzenek. Több mindent meg kellene változtatni a gazdaság minden szintjén, hogy lendületet kapjon az ország” – vélte az előadó.

Késve jött lépések

A bankelnök szerint a strukturális reformokat évről évre elodázták, még 2008–2009-ben is ezt tették – mondván, hogy választási év van. Az adórendszer „kivételek díszítik”, az ebből származó bevételkiesés pedig nagyon érzékenyen érinti a költségvetést. A földekre vonatkozó alacsony, vagy éppenséggel ki sem vetett adók hajtották az égis az ingatlanárakat korábban. „2000-ben javasoltuk a földadó bevezetését, de azt mondták, választási év van, nem lehet.” ◀

Az eurógyengülés előnyei

Ázsiai országokba exportáló cégek profitálhatnak az olcsóbb uniós pénzből

ÜMSZ

► Az euróövezetben nem valószínű második recesszió, ugyanis az adósságcsökkentő intézkedések gazdasági növekedést rontó hatását ellensúlyozhatja az export növekedése, a gyengébb euró segítségével. Így vélekedett Pier Carlo Padoan, a Gazdasági Együttműködés és Fejlesztés Szervezetének (OECD) fő közgazdásza az MTI által idézett nyilatkozatában. Padoan tegnap kiadott elemzésében leszögezte, hogy az euróövezeti országoknak folytatniuk kell államháztartásuk rendbehozatalát, azt össze kell kötniük növekedést ösztönző reformokkal a nyugdíjrendszerekben, a munka- és egyéb piacokon, és együttműködéssel kell meggyőzniük a kételkedő tőkepiacokat arról, hogy stratégiájuk hiteles.

Az euró 14 százalékkal gyengült a dollárhoz képest, a tavalyi év vége óta. Ebből az európai exportőrök különösen a nagy gazdasági növekedésű ázsiai országokkal folytatott kereskedelemben profitálhatnak. Az OECD fő közgazdásza szerint a gyengébb euró „üdvös fejlemény

Roubini: nem fog felszakadni az eurózóna

„Folytatni kell a strukturális reformokat. Növeljék a termelékenységet és az átszervezéseket piacorientáltan hajtsák végre” – ajánlotta Romániának Bukarestben Nouriel Roubini világszerte ismert New York-i közgazdász. Szerinte az euróövezet nem fog felsza-

rövid és középtávon, miután az euró korábban egy ideig túlértékelt volt, a kínai jüan pedig alulértékelt.” Miközben a fejlesztési szervezet nem látja olyan tragikusnak a közösségi pénznem gyen-

gülsét, piaci szereplők a napokban hisztérikusan reagáltak a témában megjelent hírekre, ami a tőzsdéket világszerte alaposan megrázta. A japán befektetők például egyáltalán nem bíznak a 750

milliárd eurós euróvezeti stabilitási garanciacsomag hatékonyságában. Az uniós kötvények helyett már inkább az amerikai adósságpapírokat tartják vonzó befektetési célpontnak – áll az egyik vezető londoni befektetési bank tegnapi felmérésében.

A brit szakértői közösségen belül sem mindenki bízik abban, hogy – legalábbis Görögország esetében – a mentőcsomag sikerrel jár. Az Economist Intelligence Unit, a világ legnagyobb, nem befektetési banki jellegű gazdaságelemző cége júniusra szóló legfrissebb világgazdasági prognózisát Londonban már hozzáférhetővé tette. Ebben azt írta: éppen a hatalmas görög kiadáscsökkentési tervek miatt a görög hazai össztermék (GDP) olyan mértékű visszaesésétől lehet tartani, hogy az ebből eredő államháztartási jövedelmek kiesés semlegesítheti a konszolidációs erőfeszítések hatásait. További aggodalom forrása a lakossági tiltakozás, ami a kormányzati eltökéltség gyengüléséhez vezethet. A ház szerint ez az euróövezet más „perifériális” gazdaságaira is igaz. ◀

Kisebbségi áfa a panzióknak

ÜMSZ

► Csupán ötszázalékos áfát kell fizetniük azoknak a panziósoknak, vendéglősöknek és menedékház-tulajdonosoknak, akik kizárólag saját termelésű és készített étellel és italokkal szolgálgják ki vendégeiket – áll abban a törvénytervezetben, amelyet tegnap fogadott el a szenátus. A jogszabályt a képviselőháznak is jóvá kell még hagynia ahhoz, hogy érvénybe lépjen. A tervezet demokráta-liberális előterjesztői eredetileg teljes áfa-mentességet biztosítottak volna ezeknek a cégeknek, amelyek a faluturizmusban kapnak nagy szerepet. A kormány néhány hónappal ezelőtt még kifejezetten erre a szektorra „szabott” megszorításokban gondolkodott. Egy, a vendéglősöket és a panziókat sújtó átalányadó bevezetését helyezték kilátásba. Az indoklás szerint a vendéglátói területen „virágzik” a legintenzívebben a fekete gazdaság, ezért fokozottabb szigorúságra van szükség. Az új teherfajta eredetileg a minimáladót váltotta volna ki, amelynek eltörlését előbb megígérték, majd későbbre halasztották a döntéshozók. ◀

Speciális osztályellenségek

Folytatás az 1. oldalról

A Kolozs megyei tanfelügyelőség főként finanszírozási nehézségekre hivatkozva utasította el az iskola és a Báthory Szülői Szövetség kérését, hogy az osztályokat tovább működtessék. A felajánlott megoldás szerint a szóban forgó gyerekeket vagy normál osztályba, vagy súlyosan fogyatékos gyerekeket foglalkoztató osztályba kellene beíratni, tudhattuk meg a Báthory Szülői Szövetség sajtótájékoztatóján. A szakemberek egyöntetű véleménye szerint egyik megoldás sem lenne jó számukra, és a mostani a legeredményesebb oktatási módszer, mivel egyszerre valósítja meg a személyre szabott speciális nevelést és integrációt, ugyanis több extrakurrikuláris tevékenységet a speciális igényű gyerekek együtt folytatnak a többiekkel.

Egy kis történelem

A speciális oktatási vonal létszükségletként, lelkes szakemberek kezdeményezésére jött létre a Báthory Gimnáziumban, ezelőtt tizennégy évvel, 1996-ban. „Amikor az RMDSZ Tanügyi Szakosztálya indítványozta a magyar nyelvű speciális oktatás elindítását, az iskolánk volt az egyedüli, amely igennel válaszolt, zöld utat nyitva ezzel a különleges igényű gyerekek fejlődésének, tanulási lehetőségeinek” – mondta lapunknak Albert-Nagy Erika, a Pszichopedagógiai Katedra felelőse. Kezdetben egyetlen elemi osztállyal indult az oktatás, majd a 2007-2008-as tanév befejeztével már a harmadik VIII. osztály került ki az iskolából. A hagyományostól eltérően az oktatás differenciált formában törté-

A speciális oktatási vonal létszükségletként jött létre a kolozsvári Báthory István Gimnáziumban

nik, ami annyit jelent, hogy a legtöbb esetben a tanterv egyénre, illetve kis csoportokra szabott, de minden esetben a nemzeti kerettanterv követelményeit követi, osztály- és képességszintet szem előtt tartva.

Felszámolás előtt

„Január végén minden iskolaigazgató összeállítja a következő tanévre szóló beiskolázási tervet, amikor az iskolánk igazgatója elment ezzel a tanfelügyelőségre, akkor azt mondták, a speciális osztályokat vegye ki a beiskolázási tervből, mert különben nem veszik el a beiskolázási tervet” – tudtuk meg Albert-Nagy Erikától a mostani felszámolási indítvány első mozzanatait. Akkor az igazgatónk arra kényszerült, hogy ott helyben újranyomtassa az anyagot, a mi osztályaink nélkül, hogy le tudja adni a beiskolázási tervet. Az

iskola másnap írt egy hivatalos átíratot a tanfelügyelőségnek, hogy engedélyezzék a speciális osztályok visszahelyezését is a beiskolázási tervbe. Akkor kaptunk harminc napra rá egy levelet a tanfelügyelőségtől, hogy ők azt javasolják, a gyerekeket osszuk szét, akik értelmesebbek iratkozzanak be a normál osztályokba, a fogyatékosabbak pedig menjenek fel a Hallássérültek 2-es Számú Intézetébe, mert ott is van kisegítő osztály. De egyik sem jó megoldás, mert a hallássérültek iskolájában erősen sérült gyerekekkel foglalkoznak, a normál osztályokban lévő követelményeket meg nem tudják teljesíteni. A tanfelügyelőség értesítőjében ráadásul nincs hivatkozás egyetlen törvényre sem. Csak annyi az indoklás, hogy nincs rá pénz.

Ezt a helyzetet senki nem tudta elfogadni, sem a tanárok, sem az igazgató, sem a szülők. Egy újabb kérést

adott le az iskola vezetésére, egy vastag indoklási dosszié kíséretében, amelyben minden egyes gyerekre nézve szakszerű indoklás a fejlődési igényeire vonatkozóan, a gyermekjogvédelem iratai, amellyel ők ide küldik hozzá ezeket a speciális igényű gyerekeket. Ekkor már a szülők is elindultak, tiltakoztak, kérvényeztek, az iskola igazgatója úgyszintén, de erre a második kérésre is ugyanaz az elutasító válasz érkezett: nincs pénz, és a gyerekeket szét kell osztani különböző osztályokba.

Abszurd helyzet

„A helyzet abszurd – mondta lapunknak Daray Attila a szülői szövetség képviselőjeként –, mert a tanfelügyelőség kezdetben arra hivatkozott, nincs pénz az osztályok fenntartására, mert kevés a gyerek, és minden osztályban két pedagógus van.

Utána azonban kiderült, hogy a speciális igényű gyerekek oktatása nem a városi tanács fennhatósága alá tartozik, hanem a megyei tanács hatásköre. A megyei tanács támogatná a Báthoryban működő speciális osztályokat, csak hogy a tanfelügyelőség ki kellene utalja ezt a feladatkört a megyei tanácsnak. És ezt a rendeletet nem akarják már megírni a tanfelügyelőségben. Mert ők már kétszer utasították az osztályok megszüntetését, most már nem változtatnak az állásukon.”

Király: nem pénzkérdés

Király András tanügyi államtitkár lapunk megkeresésére elmondta, tud kolozsvári helyzetről. „Tímár Ágnes, a Báthory Líceum igazgatója személyesen megkeresett, ő maga is volt Kolozsváron, az említett osztályokban. Világossá vált számunkra, hogy nem pénzkérdés miatt akarják megszüntetni ezeket az osztályokat” – jelentette ki az államtitkár. Mint elárulta, a Kolozs megyei tanfelügyelőségen van néhány ellenzője a dolgnak, éspedig a román szaktanfelügyelő és a főtanfelügyelő egyik helyettese. A főtanfelügyelő és annak magyar helyettese, Péter Tünde támogatólag állnak hozzá.

„Az év elején elfogadták azt, hogy csökkenteni kell a tanügyi állások számát, és jó lehetőségnek tűnt, hogy nyolc állást lehet felszámolni egyszerre. De hát miért éppen azt számoljuk fel, ami jól működik? Ráadásul arról is tudunk, hogy ugyancsak Kolozsváron osztályokat adtak még pluszba, tehát nem mindenhol érvényesült annyira az állások csökkentésének szempontja” – tette hozzá Király András. ◀

Röviden

Jogászképzés indul a Sapientiaán

A Romániai Felsőoktatási Minőségbiztosítási Hatóság (ARACIS) jóváhagyta a Kolozsvár helyszínnel induló jogászképzés elindítását a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetemen. A hatóság döntésének következtében a Természettudományi és Művészeti Kar 2010 júliusában felvételit hirdet erre az újonnan induló szakra is. Az ARACIS által jóváhagyott, a 2010-2011-es tanévben meghirdethető helyek száma negyven. Mint ismert, a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem jelenleg intézményi akkreditációra vár. A felsőoktatási intézmény több szakja már megkapta az akkreditációt az ARACIS-tól.

Tűz a Vörös Sárkányban

Életét veszítette egy 24 éves tűzoltó abban a tűzesetben, amely tegnap hajnalban tört ki a bukaresti Dragonul Roșu (Vörös Sárkány) kínai piacon. Az erős szél és a sok gyúlékony anyag miatt a tűz gyorsan terjedt, s annak ellenére, hogy 120 tűzoltó és 25 autót vezényeltek ki a helyszínre, nyolc órát vett igénybe a lángolt terjedésének megakadályozása, az oltás pedig délutánig tartott. Mintegy 1000 négyzetméter terület égett porig, a kár 10 millió euró. A tűzoltóra az egyik pavilon tetőszerkezete zuhant rá az oltási műveletek alatt. Amikor észlelte a veszélyt, a fiatalember kilökte a társát a zuhanó tető alól, ám saját életét már nem tudta megmenteni. Összesen további hét tűzoltót kellett kórházba szállítani; egyikük bőrfelülete 50 százalékan szenvedett égési sebeket, a többieket füstmérgezéssel ápolják.

Villamosok karamboloztak

ÚMSZ

► Összeütközött tegnap két villamos Temesváron. A balesetben tizenheten sérültek meg, köztük egy idős férfi súlyosabban. „Az áldozatok közül a legtöbben kéz-, láb- és fejsérüléseket szenvedtek, de egyikük állapota sem életveszélyes. Egy részük kórházi ápolásra is szorul” – közölte a Temes Megyei Kór-

ház szóvivője. A temesvári rendőrség tájékoztatása szerint a balesetet az egyik villamos tapasztalatlan vezetője okozta. „A villamos vezetője nem adott elsőbbséget a szemből jövő járműnek. Az ütközés egy rossz manőver eredménye volt” – mondta Emil Andrei rendőrségi szóvivő. A helyszínelés miatt óráig szünetelt a forgalom Temesvár központjában. ◀

A temesvári balesetben tizenheten sérültek meg

Fotó: Mediafax

kommunikációs szolgáltatások a vállalkozásodhoz... töltsd ki a tesztet

	igen	nem
1. készséges tanácsadásban van részed 7 x 24 órában?	☐	☐
2. az internet- és az okostelefon-megoldások szakértőitől kapsz támogatást?	☐	☐
3. elérhető számodra az üzleti telefonkészülékek és az internetkapcsolat-megoldások lehető legváltozatosabb kínálata?	☐	☐
4. olyan megoldásokat veszel igénybe, amelyek minden üzleti követelménynek eleget tesznek irodában és terepen egyaránt?	☐	☐
5. a kommunikációs szolgáltatásokat folyósító jelenlegi szolgáltatód piacvezető helyzetben van?	☐	☐

öt „igen” válasz: már az Orange hálózatban vagy kevesebb mint öt „igen” válasz: várunk közénk! tárcsázd most a 0374 44 33 33-as telefonszámot

mivel a vállalkozásodnak szüksége van megbízható partnerekre, bemutatjuk az új csoportos bérleteket és a vállalkozásod minden egyes szakaszához igazodó megoldásokat

hatékony és egyszerű

www.orange.ro/business

Business Services

▶ Röviden

Elhunyt Jean Constantin

Konstancai otthonában érte a halál a szívproblémákkal küzdő Jean Constantin román színészt tegnap. A közismert színész 1928 augusztus 21-én született a Konstanca megyei Techirghiolban. Színészként 1957-ben mutatkozott be a konstancai Állami Színházban. Karrierje során több mint 50 filmben játszott. A '70-es években a *B(rigada) D(iverse)* című komédiasorozattal komoly hírnévre tett szert. Legutóbb a *Hogyan életem meg a világvégét* (2006), a *Roming* (2007) és a Sergiu Nico-laescu által rendezett *A túlélő* (2008) című filmekben játszott.

A szaxofoné a főszerep

Jankó Zsolt vezényel, és Réman Zoltán szaxofonos szólista működik közre a Nagyvárad Állami Filharmonia mai szimfonikus koncertjén. Műsoron: H. Villa-Lobos: *Fantázia szoprán-szaxofonra és zenekarra*, D. Milhaud: *Scaramouche, op. 165* – altszaxofonra és zenekarra, F. Schubert: *V., B-dúr szimfónia, D. 485*, R. Wagner: *Trisztán és Izolda* – Előjáték és *Izolda halála*.

Hóstatí felvételek az Ecsetgyárban

Fleki Károly Hóstatról készített fényképeit mutatják be a kolozsvári Ecsetgyárban május 29-én. A Képzőművészeti Egyetem fotógozatóinak tanszékvezető tanára Hóstat. 1979–1984 című kiállítás képeivel tette halhatatlanná a földészek mindennapjait.

„Művészetek, egyesüljete!”

A színházhoz kötődő művészeti ágakat is keblére ölelné a temesvári TESZT

Pataki Zoltán

▶ Képzőművészeti kiállítások, zenei események, könyvbemutatók és szakmai beszélgetések teszik teljessé a Temesváron negyedszer megszervezett színházi találkozó kínálatát.

Mindenki másképp csinálja

A klasszikus drámák rendhagyó értelmezése és a kortárs művek „hagyományos” interpretálása egyaránt helyet kap a negyedik TESZT – Temesvári Eurorégiós Színházi Találkozó programjában. A Kortársaink, a klasszikusok elnevezésű fesztivált a Bárka színház 12 éve játszott, több mint 260 előadást megért kultikus Mrozek: *Mulatság* című előadása nyitotta. Vasárnap két klasszikus színmű egyáltalán nem szokványos előadását láthatták a nézők: Shakespeare *Szentivánéji álm* című darabját a Babeş-Bolyai Tudományegyetem Színház és Televízió Karának végzősei mutatták be Albu István rendezésében, modernizált és többszörösen a feje tetejére állított változatban, a Nyíregyházi Móricz Zsigmond Színház La-

Sarbogárdi Jolán (Kovács Olga) az Ibusár bábjátékban. Nagy sikere volt a kortárs műnek a TESZT-en

dányi Andrea rendező-koreográfus látványos táncjátékával (*tunde@csongor.hu*), Vörösmarty Mihály *Csongor és Tünde* című darabjának cyber-térbe helyezett, XXI. századi változatával képviseltette magát a fesztiválon. Hétfőn este a legtöbbet játszott kortárs magyar darabot, az *Ibusárt* láthatta a nagyérdemű a zalaegerszegi Griff Bábszínház társulatának zseniális bábjáték változatában. Vasárnap és hétfőn is menetrendszerűen indult a színház mögötti parkolóból

a *mady-baby* című monodrámának mozgó színteret biztosító kisbusz, amelyben Borbély B. Emília játszotta el Gianina Cărbunariu kortárs darabját.

Képzőművészek TESZT-je

„Off” rendezvényekben is bővelkedik a TESZT: hétfőn nyílt meg a színház előcsarnokában hét fiatal képzőművész – Banga Szilárd, Benedek Levente, Búte Arnold László, Cristina Pe-

cherle, Koncság Ádám, Nagy József és Prezsmér Róbert – újrashasznosítható anyagokból készült installációit bemutató képzőművészeti kiállítása. A tárlatot stílusosan öt ifjú zenész gitárhangversenyének szünetében nyitotta meg Balázs Attila temesvári direktor, aki az ÚMSZ-nek elmondta: „Szeretném, ha a képzőművészek a jövőben is kreatív ötleteikkel egészítenék ki a TESZT-et, ugyanakkor jobban megerősíteném a fesztivál zenei vonalát is, a színházhoz kötődő zenei eseményeket foglalva a találkozó programjába. Idén színházi témájú könyveket árusító standunk is működik. A TESZT-ből a színházi előadások nem hiányozhatnak, de ebbe a szinkretikus irányba fejlődhetne, hogy a szín-

házhoz kötődő különböző művészeti ágakat is magához tudja ölelni. Örülök, hogy a fesztiválunk már bevonult a színházi köztudatba: ha azt mondom TESZT, azonnal rávágják Temesvár.”

Kulisszatitkok karnyújtásnyira

Az idei TESZT újdonságai közül érdemes kiemelni az előadások után megszervezett közönségtalálkozókat. A Griff-éséket fergeteges *Ibusárját* is egy ilyen találkozó követte, ahol a közönség kitartóbb része közelebről is megismerhette a zalaegerszegi társulat igazgatóját és zenei vezetőjét, Horváth Károlyt, betekintést nyert az előadás születésének és színpadra állításának kulisszatitkaiba. Megtudtuk, hogy a rendező Lőrincz Zsuzsa és a főszereplő Kovács Olga egyaránt ifjúkori szerelmének tartja az *Ibusárt*, hogy a színészek, amikor éppen nem látszóttak, alulról a bábokat mozgatták, miközben hátton fekvő élelben énekelték a „huszerett” fülbemászó dalait.

A TESZT kedden és szerdán a házigazda társulat két sikeres előadásával, Csehov *Cseresznyés kertjével* és Tom Stoppard *Rosencrantz és Guildenstern halott* című UNITER-díjas előadásával folytatódott. Mindkét előadást témába illő szakmai konferenciával „melegítették be” a szervezők, Ilie Gyurcsik és Upor László viltaindító előadásaival. ◀

Pinokkió-premier gyermeknapon, Marosvásárhelyen

A Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Tompa Miklós Társulata új bemutatásával, ezúttal elsősorban a gyermekközönség elé: Carlo Collodi *Pinokkió* című tanmeséjének színpadi változatát mutatja be B. Fülöp Erzsébet rendezésében. A bemu-

tatót június 1-jén, gyermeknapon tartják marosvásárhelyi nyári színpadon, kedvetlen időjárás esetén a Nemzeti Színház nagytermében. A zenés darabra az ünnep alkalmából a gyermekek szimbolikus áron, 1 lejes jeggyel ülhetnek be. (*Antal Erika*)

Képzőművészet a nemzetiség szellemében

Kánya Gyöngyvér, Budapest

▶ „Mindig európai kontextusról beszélünk, meg nemzetköziségről, holott én úgy gondolom, hogy ez nem egyértelműen csak Nyugat-Európát jelenti. Pont az az izgalmas, hogy egymás mellett levő két országról van szó, ahol egymás mellett élő képzőművészek dolgoznak. Az ő munkáikat kellene párhuzamosan, egymás mellé állítva bemutatni” – fejtette ki lapunknak Szücs György, a Magyar Nemzeti Galéria (MNG) főigazgató – helyettese annak kapcsán, hogy az intézmény kiállítási tervei között Erdély is szerepel.

„Az intézmény neve azért Magyar Nemzeti Galéria, mert mi nem egy országhatárokon belüli, országos múzeum akarunk csak lenni, hanem az egész magyar nemzet kulturális örökségében gondolkodunk” – nyilatkozta az *Új Magyar Szónak* a főigazgató-helyettes, aki mint elmondta jövőben a

Galéria közép-európai kapcsolatainak erősítése a cél. „Nem feltétlenül Erdély területén, vagy csak felvidéki városi múzeumokból szándékozunk kiállítani, hanem például a Bukaresti Nemzeti Múzeumban is” – folytatta Szücs, aki kollégájával Boros Judittal együtt éppen Sepsiszentgyörgyre, a Gyárfás Jenő Képtárba készül. „Itt június 3-án Háromszék máig kevésbé ismert festőművésze, az Imecsfalván született Mágóri Varga Béla műveiből nyílik egy konferenciával egybekötött kiállítás. Mi ezt a konferenciát használjuk fel arra, hogy pár napra átmenjünk Bukarestbe, és a régi kapcsolatainkat egy kicsit újraélesszük. Leginkább a Bukaresti Nemzeti Múzeummal szeretnénk egy közös kiállítást megszervezni, egy olyan tárlatot, amely bemutatásra kerülhetne a román és a magyar fővárosban is” – mondta a jövőről Szücs. Boros Judit reményei szerint kiállítás a XIX. századi Párizst megjárt román illetve ma-

gyar művészeket állítaná párba, vagyis megnézné, hogy a francia hatás hogyan jelenik meg a kétféle kultúrában. „A kiállításra hosszas előkészületek után, tehát nem jövőre, hanem a következő évek valamelyikében kerülhet sor” – tette hozzá a főigazgató-helyettes.

Az MNG nem ismeretlen a székelyföldi közönség körében, hiszen jelenleg a Csíki Székely Múzeum Barabás, Munkácsy, Szinyei és kortársai című kiállításon látható a Galéria 19. századi magyar festészeti gyűjteményének ötven darabja. A két intézmény kapcsolata azonban még 2007-ben Gyarmati Zsolt igazgató felkérésére kezdődött, egy Munkácsy Mihály kiállítással. „A csík-szeredai Csíki Székely Múzeumban rendezett kiállításaink mindig nagyszámú látogatót vonzanak. A Munkácsy-kiállítást 62 ezren látták, a jelenlegiről még nem kaptunk információt, de kíváncsian várjuk” – zárta a főigazgató-helyettes. ◀

A hétköznapi krónikái

Antal Erika

▶ Marosvásárhely 16–18. századi hétköznapijai, a polgárait leginkább foglalkoztató eseményei, gazdasági, társadalmi életképei kerekednek ki abból a kétkötetes munkából, amely a napokban jelent meg a Mentor kiadó gondozásában, az Erdélyi ritkaságok című sorozatban.

Sebestyén Mihály történész, író olyan, a korábbi századokban élt marosvásárhelyi szerzők kézíratait gyűjtötte össze, akik egy személy kivételével városi polgárok voltak, napközben a megélhetésért dolgoztak, este pedig leültek és megírták mindazt, ami velük történt. A kétkötetes munka Borsos Sebestyén városbíró munkájával kezdődik, de megtalálhatóak benne Nagy Szabó Ferenc, a Szabó Céh céhmestere írása, Enyedi Lakatos Márton, Béltői Nagy Zsigmond orvos, Borosnyai Lukács Márton természetrajz tanár, Petri Nagy György, Rosnyai Dávid és fia, egy ismeretlen ötvösmester, valamint az

Sebestyén Mihály a hétköznapi emberek írásait gyűjtötte A szerző felvétele

egyetlen főrangú ember Toldalagi Mihály feljegyzései is. A szerzők a családról, házasságról és gyermekváltalásról, mesterségről, megrendelésekről, betegségekről, pestisjárványról, polgármester-választásról, a hatalomért folyó acsarkodásokról írtak. Mindez a történelmi népszámára adalék Marosvásárhely történetéhez, az irodalomkedvelőnek szórakoztató olvasmány a városi pletykákról, eseményekről.

„Kár, hogy Jókainak nem kerültek a kezébe ezek az írások, mert inspirálódhatt volna belőlük” – mondta a kötet összeállítója, Sebestyén Mihály. A gyűjteményt Gálfalvi Ágnes szerkesztette, aki a bemutatón a régi szövegeknek a filológiai szabályok szerinti gondozásáról beszélt, Káli Király István, a Mentor kiadó igazgatója pedig az Erdélyi ritkaságok sorozat jelentőségét hangsúlyozta. ◀

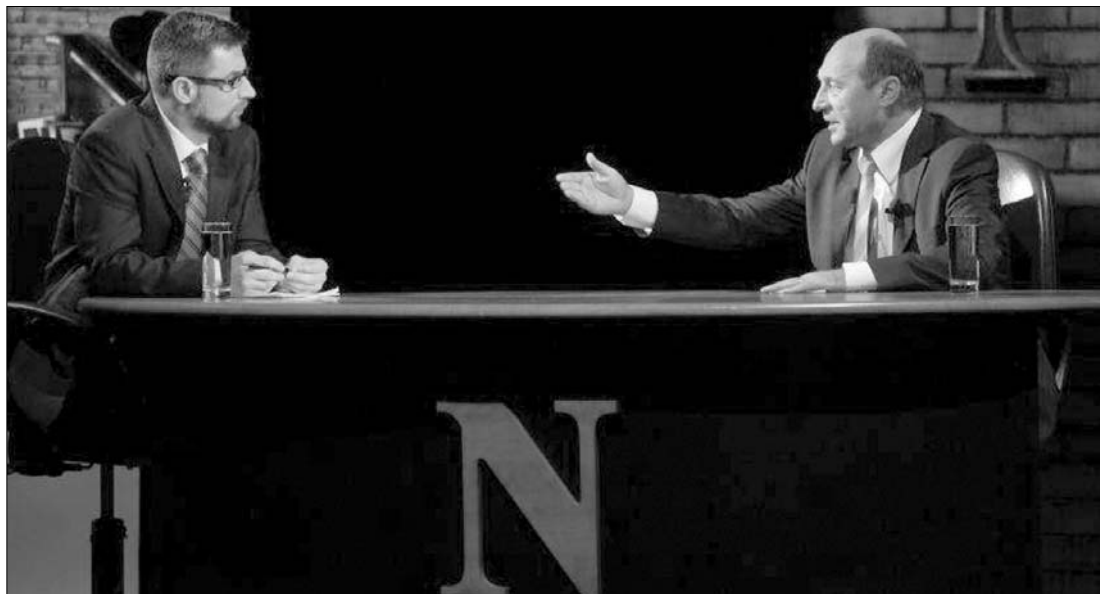
Elnöki tévé lesz a TVR?

Farkas István

Elfogadta tegnap a szenátus szakbizottsága a Román Televízió Társaság (SRTV) és a Román Rádiótársaság (SRR) politikamentesítésére vonatkozó törvényt, tudtuk meg lapzártakor Raluca Turcantól. A PD-L-s képviselő részletekkel nem szolgált, ugyanis a bizottság ülése még javában zajlott. Az ülés pikantériája, hogy a szociáldemokrata Sergiu Nicolaescu kitessekelte a teremből a sajtó, a civil szervezetek, valamint a szakszervezetek képviselőit.

Băsescu visszakozik

A törvény elfogadásának előzménye, hogy Traian Băsescu államfő kedd este zöld utat adott a Demokrata-Liberális Párt (PD-L) politikusaiknak, megengedve nekik, hogy „a pozitív üzenetek szószékévé tegyék a TVR-t”. Az államfő azután döntött így, hogy korábbi pártjának Beszterce-Naszód megyei elnöke, Ioan Oltean azt sérelmezte, hogy a párt nem rendelkezik „megfelelő kommunikációs mozgatórugókkal”, így a mogulok tévéi ízekre szedik a politikusait. Az államfő bejelentésén felbátorodva Silviu Prigoană kijelentette: „Véget kell vetni annak, hogy a Boc-kormány miniszterei a mogulok tévéibe tömjék a közpénzeket”.

„Keresztapák”. Az államfő „házitévéje”, a B1TV mintájára a PD-L párttévéjévé alakítja a TVR-t?

„Visszavonom az álláspontomat. (Băsescu korábban támogatta a politikamentesítést – szerk. megj.) Nekünk is szükségünk van egy kommunikációs csatornára” – hangsúlyozta a PD-L-s politikuskonak az államfő, aki páfördulását azzal indokolta, hogy bebizonyosodott előtte, a parlament tagjai képtelenek adott időn belül módosítani a közmédiák működési törvényét. Băsescu elmondta, azt szeretné, hogy a közmédiák élére a régi törvény alapján a lehető legrövidebb időn belül nevezzenek ki vezetőket –, ha már a két ház képtelen

zárás határidőn belül megalkotni és elfogadni egy törvényt. Demokrata-liberális források szerint a párt továbbra is Robert Turcescu újságíró javasolja a SRTV élére.

Turcan: objektív tévé kell

Nagyjából egy héttel ezelőtt Raluca Turcan, a képviselőház kulturális és médiaszakbizottságának elnöke blogbejegyzésében azt írta, hogy az „agyaglábakon álló TVR-kolosszus” válaszüthoz érkezett: „Ahhoz, hogy az intézmény fennmaradjon, akár az új, akár a

régi törvény alapján nevesíteni kell a köztévé élére”. A képviselő lapunknak nem kívánta kommentálni az államfő kijelentését, viszont megjegyezte „az állampolgároknak szükségük van az objektív tájékoztatásra, amit a kormány garantálhat”.

Április 9-én Victor Ponta, a Szociáldemokrata Párt (PSD) elnöke a Mediafaxnak azt nyilatkozta, „a PSD akkor is kitar a SRTV és a SRR politikamentesítése mellett, ha Emil Boc miniszterelnök egy hónap múlva megdönti magát, és mégis visszahelyezné a közmédiákat a politika kupolája alá”. ◀

Száz szó

Az izlandi politikai állapotok kifigurázására létrehozott Legjobb Párt nyerheti meg szombaton a helyhatósági választást a szigetország fővárosában. A közvélemény-kutatások szerint Jón Gnorr komikus protestpártja a szavazatok 44 százalékára számíthat Reykjavíkban. Ez azt jelenti, hogy a komikus csapata nyolc önkormányzati képviselői helyet szerezhet meg a tizenötöből. A Legjobb Párt népszerűsége azóta szédítő sebességgel emelkedett. A közvélemény-kutatók március végén még csak 13 százalékos támogatottságot mértek a pártnak, egy hónappal később már 24 százalékot, május közepén pedig 36 százalékot. A hagyományos pártok vezetői abban bíznak, hogy az urnánál a választók meggondolják magukat és végül inkább rájuk szavaznak. Különben szórhatják a hamut a fejükre.

(szücs el)

Röviden

Oltyán László emlékdíj negyedszer

A Magyar Újságírók Romániai Egyesülete hagyományos gyergyószárhegyi táboraiban idén is sor kerül az Oltyán László Emlékdíj átadására. A marosvásárhelyi újságíróról elnevezett díjra szeptember 10-ig várják a jelentkezőket, akik három riportot küldhetnek a szervezőknek. Tavaly az ÚMSZ volt munkatársa, Csíbi Márta kapta az elismerést.

Postafiók

Nemzetközi Transzilvania Alapítvány: csontváz a szekrényben?

Az 1989-es rendszerváltás után számos alapítvány látott napvilágot határon innen és túl. Ezek kisebb-nagyobb eredményekkel tevékenykedtek. Ilyen alapítvány volt a Nemzetközi Transzilvania Alapítvány is. Sajnos ez az alapítvány tiszavirág életű volt, csödbe ment. A mai napig sem lehet tudni, hogy mi is volt az alapítvány felszámolásának valós oka. Az egyszerű laikus ember felfogása szerint addig ameddig az alapítvány létezett, és aki az alapítvány közelébe jutott, az vett belőle, sajnos aki távol volt tőle (akikért ez az alapítvány tulajdonképpen létezett), ezeknek nem jutott semmi. Az RMDSZ országos vezetősége is vizsgálatot kezdeményezett az alapítvánnyal kapcsolatban. (...) Az ügyet az RMDSZ a Marosvásárhelyen tartott V. kongresszusán akarta tisztázni, de közben történt valami, így elnapolódott az ügy kivizsgálása, a közvélemény a mai napig nem tud semmit e pénzek sorsáról. Annyi év után ideje lenne, hogy az RMDSZ vezetősége öntsön tiszta vizet a pohárba, derítsen fényt a valós igazságra, mert a magyarságunk becsületéről van szó. Maradok tisztelttel,

Péter Árpád

Lakatos József nyugdíjas, Szilágysomlyó

Médiagnózis

Sportból üzni a bulvárt

Románia médiája megállíthatatlanul csiszolja a bulvárosodás felé. A Győzike, Fekete Pákó, és egyéb e-fajta médiasztárok valószínűleg minálunk is nagyon jól be tudnának illeszkedni a palettába, az OTV, a Pro TV vagy szinte bármely tévécsatorna kínálatába. A bulvármédia nem javítani akar, nem oktató szándékkal teszi közzé cikkeit, adásait, hanem azért, hogy tjesztó vagy éppen „nyúlisan romantikus” híreivel sok, legtöbbször valamilyen tekintetben frusztrált, nézőt/olvasót vonzzon magához. Az olvasó/néző ugyanis szeret azonosulni azzal, amit olvas/néz. A bulvármédia pedig sarkított infókat közöl: szerinte egy esemény vagy nagyon jó, vagy irtózatosan rossz. A háttérrel, az okokról azonban mindig vajmi ke-

veset tudunk meg, és az is általában hamis. Valamiért nem „kapósak” manapság az olyan médiaorgánok, adások, amelyek azt várják el a fogyasztóiktól, hogy legyenek tudatosak, műveltek és erkölcsösek. „Mindent és semmit” sem akarunk tudni a világról. Nem értjük, nem tudjuk, hogy miért történik az, ami történik, mert a médianyilvánosság elől gondosan el vannak zárva a fontos értesülések, viszont az így keletkezett hír-úrt ugyancsak hatalmas műgonddal feltöltik az olyan hírek, amelyek a teljesség látzatát keltik, de tulajdonképpen csak csillogó valami, amivel többkevesebb ideig lekötjük magunkat. Még az olyan, ideológiailag semleges területet, mint a sportújságírás is elárasztotta már a szenny. Többet

olvasunk például a focisták nemi életéről, mint az általuk alkalmazott edzéstechnikákról, és már Romániában is van olyan sportműsor, amelyben a bemozdónők vetkőzés közben ismertetik a... focisták nemi életét... Tehát a test és lélek nemese-dését szolgáló sport is a kiegyensúlyozottságot nélkülöző média prédájává vált, amely az elégedetlen emberek lelki sérülékenységét kihasználva növeli a nézettségét. A sportújságírás, amely a sport iránti érdeklődést kellene felkeltesse így tulajdonképpen teljesen eltereli arról, és előtérbe állítja a... focisták nemi életét, és egyéb „hasznos” értesüléseket. A mai sportújságírás nem a test és lélek kinevelését szolgáló fizikai/szellemi tevékenységekről szól, hanem a sportélet szereplőinek ma-

gánéleti botlásairól. Nem csoda, ha ilyen média mellett többen választják a tévé előtti, chipses-sörös dözsölést, mint mondjuk egy tájfutó-versenyen való részvételt. Romániában nagy arányban fordulnak elő cukorbetegség és túlsúlyos emberek, akiknek jó lenne sportolni (legfőképp megelőzés céljából). De ők inkább a bulvárhírek fogyasztását és a tévé előtt ülve való meghízást választják. A sportmédiá romlását csak egyféleképpen lehet visszafordítani, ha újra nemessé tesszük a sportot, és nem érdekcsoportok undorító marakodásának folyamataként tekintünk rá. Máskülönb ez érvényes a politikára és a közigazgatásra is.

Ma este éget a tűz Oslóban

Kánya Gyöngyvér

Lerágott körmök, az arcokra fagyott mosoly, örömkönyvek, üdvrivalgás és csalódás – röviden így lehetne jellemezni annak a tizenhét országnak a reakcióját, akik a keddi esti első elődöntőben megmérettették magukat az Eurovíziós Dalverseny oslói színpadán. Közülük tízen – Moldova, Fehéroroszország, Oroszország, Görögország, Bosznia-Hercegovina, Portugália, Szerbia, Izland, Belgium és Albánia – már nyugodtak lehetnek a döntővel kapcsolatban, míg hét ország – köztük a fogadóirodák szerint esélyesnek tartott

Szlovákia versenyzője, nehezen emésztette meg a vereséget. Az élet ennek ellenére a Telenor Arénában egy percre sem állt meg, tegnap már a ma esti második elődöntő fellépői tartották úgynevezett „ruhás főpróbájukat”.

Természetesen Románia képviselői Paula Seling és Ovi is színpadra léptek, pontosabban elfoglalták helyüket a Paula férje által tervezett átlátszó zongora mögött. A páros ma este tízedikként, a legesélytelenebbnek tartott Hollandia után lép színpadra, s ha hinni lehet a fogadóirodák tippjeinek, akkor be is éneklük magukat a 25 országot felvonultató szombat esti a döntőbe. ◀

INGYENES APRÓHIRDETÉSI SZELVÉNY

Név:.....
Cím:.....
.....
tel.:.....

A hirdetés szövege (max. 80 szó)

.....
.....
.....

Mi egyszeri alkalommal ingyen közöljük apróhirdetését.
Postacím: 014820 București, Piața Presei Libere nr.1,
O.P. 33, C.P. 17
* A kedvezményt csupán magánszemélyek vehetik igénybe, magáncélú hirdetések közzétételére.

HIRDETÉS

PÉNTEK
2010. május 28.

A nap filmjei

DUNA TV, 22.00
Oltalmazó ég

1947 - A Moresby házaspár, Port és Kit számára a menekülés, a kaland jelentheti a kiutat hétköznapijaik válságából. Elhatározzák, hogy egzotikus utazásra mennek Afrikába, hogy végre tartalommal töltsék meg kiüresedett kapcsolatukat. Az egyhangú, kegyetlen sivatagi táj, az idegen életstílus azonban épp ellenkezőleg hat rájuk, mint ahogy várták.

m1, 22.30
Beszterce ostroma

Pongrácz István, Nedec várának az ura furcsa ember. Nem szereti saját korát, ezért középkori várúrnak képzel magát. Környezete is elfogadja hóbortját, és ezzel mintegy lovat adnak a gróf alá. Mint évszázadokkal azelőtt, hadjáratot indít az engedetlen város, Beszterce ellen. A komoly városatyák nagy zavarukban egy "túsz" ajánlanak fel a gőgös hadvezérnek: Apolkát, a város árváját.

m2, 23.05
Férfititkok

Egy 5 fős iskolai baráti társaság hosszú idő után újra összejön volt tanáruk temetésén. Azt követően tanáruk óceánparton lévő házában töltenek el együtt egy kalandos hétvégét, ahol sok elvarratlan múltbéli esemény tör felszínre. A lányok, a szőrf és a hullámok idilli terepén jellemük minden apró rezdülése megmutatkoznak: az élet, a szerelem, a barátság, a becsület fogalmáról és fontosságáról.

KOSSUTH RÁDIÓ

7.00 180 perc 9.40 8 és fél 10.00 Napközben 11.00 Hírek 12.00 Hírek 12.05 A Hely 12.30 Vendég a háznál 13.00 Déli harangszó 13.30 Magánhangzó 14.04 Rádiószínház 14.30 Egy az Isten! 15.05 Arcvonalok 15.35 Tér-idő 16.00 Közélelő 16.45 Hétköznapi tudomány 17.15 Zöldövezet 18.30 Krónika 19.00 Közéleti ütköző 19.15 Magánhangzó 19.30 Határok nélkül 20.05 Sportvilág 20.25 Tetten ért szavak 20.50 Jó éjszakát 21.04 Rádiószínház 21.30 A nap történései 23.00 Krónika 23.25 Esti beszélgetés

BUKARESTI RÁDIÓ

BUKARESTI RÁDIÓ magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában 15.00 Híradó, kommentár 15.20 Magyar zenei lexikon 15.30 Heti esemény-összefoglaló

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

11.00 Hírnegyedóra, Sport, Rádióújság 12.00 Híradás, Művelődési hírek Vendégségben a Marosvásárhelyi Rádió 13.05 Zenei üzenetek 14.00 Hírnegyedóra, Délutáni váltás 16.00 Hírnegyedóra, Sport, Rádióújság - tájékoztató műsor, Fogadó óra 17.15 Élő muzsika 17.55 A nap hírei röviden

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás 8.00 Hangoló 9.50 Hírek, műsorism. 15.00 Slágeróra 16.00 Hírek 16.15 Muzsika 17.00 Napóra 17.30 Operettparádé 17.55 Hírek, műsorism.

DUNA TV

7.00 Hattól Nyolcig 9.00 Térkép - Reggel 9.40 Beszélő emlékházak 10.10 Carlo és vendégei 10.45 Mikszáth Kálmán - Hagyományok és értékek 11.20 Család barát 12.30 Kívánságkosár 15.00 Híradó 15.10 Kikötő - Friss 15.20 Anziks 15.40 Nyelvében él a nemzet 16.25 Néprajzi kincseink 16.55 Mi vagyunk az unió 17.15 TÉRKÉP ráadás 17.45 Beavatás 18.00 Kikötő 18.30 Térkép 19.00 Híradó 19.35 Mesel 20.00 Szent Péter esernyője (magyar-csehszl. játékf., 1958) 21.25 Híradó, Sport 21.40 Megállítjuk 1 millióért 21.45 Váltó 22.00 Oltalmazó ég (angol-olasz f. dráma, 1990) 0.15 Kikötő (ism.) 0.45 Kikötő - Friss (ism.) 0.55 Vácsi Eszter és a Szörp (koncertf.) 1.25 Olasz regény (francia-olasz rom. dráma, 2004)

m1

6.20 Hajnali gondolatok 6.50 Ma Reggel 10.00 Wagner (angol-magyar filmsor.) 11.00 Nappali 13.00 Déli harangszó 13.01 Híróra 13.30 Kárpát Expressz 14.00 Szomszédok (magyar sor.) 14.35 Körzeti magazinok 15.25 Közlekedő 15.35 Ez történt Ma reggel (ism.) 17.25 Körzeti híradó 17.35 Hírek 17.45 Teadélután Hétfőtől péntekig minden, ami szórakoztató! 18.35 Don Matteo (olasz krimisor.) 19.30 McLeod lányai (ausztrál sorozat) 20.20 Megállítjuk 1 millióért 20.30 Híradó este 20.50 Sporthírek 20.55 Időjárás-jelentés 21.00 Údító 22.00 Az Este - Péntek 22.30 Beszterce ostroma (magyar f., 1948) 0.00 Prizma 0.15 Hírek 0.25 Memento 0.35 Teadélután (ism.) 1.25 Nappali (ism.) Közéleti szórakoztató magazin

m2

6.50 Ma Reggel 10.00 Hrvatska kronika 10.25 Ecranul nostru 10.55 English 4 You 11.20 Nyugat 100 11.45 Magyar évszázadok 12.05 ARCoépítka 12.30 Ájtáró 13.01 Híróra 13.16 Időjárás-jelentés 13.30 Kárpát Expressz 13.55 Záróra 14.45 Magyarországi néptáncok 15.00 Rajnán innen, Dunán túl... 15.30 Hétmérföld 16.05 Kalandozó 16.35 Egy lépés előre (sp. sor.) 17.25 Bűvölet (sor.) 18.15 Magyar bulizene 19.15 1100 év Európa közepén 19.40 A kis királylány 19.50 Thomas, a gőzmozdony 20.05 Afrika gyöngyszeme (port. sor.) 21.00 Híradó este 21.20 Sporthírek 21.24 Időjárás-jelentés 21.25 Afrika gyöngyszeme (port. sor.) 22.20 24 (amerikai sor.) 23.05 Férfititkok (auszt. f. dráma) 0.40 McLeod lányai (sor.)

RTL KLUB

6.30 Top Shop 7.00 Reggeli - Ébresztőshow 11.05 Top Shop 13.00 RTL Klub Híradó - Déli kiadás 13.10 06-91-33-55-33 - Hívjon! Játszon! Nyerjen! 14.30 Fél kettő - Magazin a legjobb történetekkel 15.40 Alaszka aranya (am. kalandf., 1998) 17.25 Rubi, az elbűvölt szörnyeteg (sor.) 18.25 Mónika - A kibeszélőshow (talk show) 19.30 RTL Klub Híradó - Esti kiadás 20.05 A Séf - Ki vihethet a milliókat? 21.05 Fókusz - Közszolgálati magazin 21.40 Barátok közt (magyar sor.) 22.20 CSI. A helyszínelők (am.-kan. sor.) 23.20 Gyilkos elmék (am.-kan. krimisor.) Utána. RTL-hírek 1.15 Reflektor - Sztár-magazin 1.35 ittHON - Belföldi utazási magazin 1.55 Odaát (am. akció sor.) 2.45 Autómánia (ism.)

TV2 TV 2

7.00 Alexandra Pódium 7.25 Tények Reggel 8.00 Mokka 10.00 Stahl konyhája 10.05 Babapercek 10.20 Telekvíz 11.35 Teleshop 12.05 Jövőre veled ugyanitt (am. vígj., 1978) 14.15 Kvízió - Telefonos játékok 15.45 Lassie (am.-kan. sor.) 16.15 Capri - Az álom szigete (olasz sor.) 17.25 Bűbajos boszorkák (am. sor.) 18.30 Joshi Bharat (talk show) 19.30 Tények Hírműsor 20.05 Áll az alku - A játékshow 21.15 Aktív - A TV2 magazinja 21.50 Jóban Rosszban (magyar sor.) 22.25 NCIS. Los Angeles (am. krimisor.) 23.25 Trauma (am. akció sor.) 0.25 A férjem védelmében (am. sor.) Közben. Kenósorsolás 1.25 Bajnokok Ligája magazin 1.55 Tények Este Hírműsor 2.25 EZO.TV 3.15 Gyilkos körök (francia sor.)

HÍR TV

7.00 Paletta (ism.) 7.30 Lapzártá (ism.) 8.00 Híradó Friss napi információk 9.05 Rájátszás (ism.) 10.05 GyógyHír (ism.) Egészségügyi magazin 10.30 Felfedező (ism.) 11.05 Negyedik (ism.) 11.30 Soroló (ism.) 12.05 Vonalban (ism.) 13.00 Déli híradó 13.30 Hungarorama, Közvetlen ajánlat 14.05 Lapzártá (ism.) 14.30 Paletta (ism.) 15.05 Zöld övezet (ism.) 15.30 Iskolapédia (ism.) 16.05 BBC Reporters A BBC riportműsora 16.30 Panaszkönyv (ism.) 17.05 Keresztmetszet 18.00 Híradó 18.35 Európai híradó 19.05 Értékmentés más-ként 19.30 BBC Hard Talk 20.00 Híradó 21.00 Péntek 8 Mondatvadászat 22.00 Híradó 21 22.30 Célpont Oknyomozó riportműsor 23.05 Civil kaszinó - Hűsbavagó kérdések 0.05 Péntek (ism.)

TVR 1

7.00 Hírek, Sport, Időjárásjelentés 8.00 Ébresztő 9.00 Hírek, Sport 9.15 Ébresztő 10.10 A klíma lehet ok a háborúra? 11.15 100%-os jótalálás 12.15 A mágikus szem (ism.) 12.50 A palota ékköve (koreai sorozat) 14.00 Hírek, Sport 14.45 Egyszerűen izletes 14.50 A Delta emberei 15.00 Parlamenti pártok fóruma 15.35 Románia parlamentje 16.30 Közélelő hozzád 17.00 Leománia 17.50 TIFF beszámoló 17.55 Az új Dél-Afrika fele 18.30 A palota ékköve (dél-koreai filmsorozat) 19.40 Sport 20.00 Hírek, Időjárás-jelentés 21.10 Egyszer az életben 23.00 CSI. A helyszínelők (amerikai-kanadai filmsorozat) 0.00 Hírek, sport 0.15 Bent (angol-japán romantikus dráma, 1997) 2.05 A mágikus szem (ism.)

TVR 2

5.25 Hírek 7.00 Mindig optimistán (ausztrál sor.) 7.55 Győztesek 8.10 A csillagok útján (kanadai-német sor.) 9.50 Ismerd meg a románokat 10.00 Hírek 10.15 Párizsi jóbarátok (francia sorozat) 10.45 Találkozunk 12.00 Hírek, Sport 12.45 Két dojnázó (ism.) 13.15 A románok hagyományai (ism.) 13.45 Teleshopping 14.30 Utopia 15.00 Együtt Európába 16.00 Mindig optimistán (ausztrál sor.) 17.00 Wild Cart (am. sor.) 18.00 Euronews híradó 18.15 Párizsi jóbarátok (francia sorozat) 18.45 Lehet, hogy nem tudtad 19.00 Esély és esélytelenség 20.00 Női röplabda bajnokság 22.00 Hírek, Sport 23.00 A Hűsvét misztériuma (dok. f.) 0.10 Egyeseknek ez tetszik... 1.30 Úrbázis végveszélyben (am. akcióf.) (ism.)

PRO TV

4.00 State és Románia (ism.) 6.00 Happy Hour - szórakoztató műsor (ism.) 7.00 ProTV hírek, sport 9.55 Könyvbemutató 10.00 Pont. És mindent előlről (amerikai zenés dráma, 2006) (ism.) 12.00 Fialat és nyugtalan (amerikai filmsorozat) 13.00 ProTV hírek, sport, időjárásjelentés 14.00 Divertis - Land of Jokes (ism.) 15.00 Divertis - szórakoztató műsor 16.00 Fialat és nyugtalan (amerikai filmsor.) 17.00 ProTV hírek, sport, időjárásjelentés 17.45 Happy Hour - szórakoztató műsor 19.00 ProTV hírek, sport 20.30 A Pusztító (amerikai akciófilm, 1993) 23.00 Életveszély (A Hádész-faktor) (amerikai akcióthriller, 2006) 2.45 Cuenta atrás, azaz a visszazámlálás (spanyol krimisorozat)

ANTENA 1

6.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés 8.00 Jól reggelt Razvanal és Danival 10.00 Sajtószemle Mircea Badeaival 11.00 Egy rém rendes családból (sor.) 12.00 Reality show (ism.) 13.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés 14.00 Benny Hill (angol vígjátéksorozat) 14.30 Mutassalak be a szüleimnek - szórakoztató műsor (ism.) 16.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés 17.00 Közvetlen hozzáférés Madalin Ionescuval 19.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés 20.30 Mindhalál (amerikai akciófilm, 1996) 22.30 A 2.0-es hálózat (amerikai akciófilm, 2006) Sz.: Jean-Claude Van Damme, Natasha Henstridge 1.00 A pokol tornácán (amerikai akciófilm, 1968)

PRIMA TV

6.00 Shinzo (sor.) 6.30 Lilo és Stíth (anim. sor.) 7.00 Kandikamera 7.30 Született feleségek (am. sor.) 8.20 Sport Florentínával 8.30 Teleshopping 9.00 Galileo 9.30 Senki sem tökéletes 10.00 Apák és kicsik 10.30 McBride: Gyilkosságra hangolva (amerikai krimi, 2005) 12.30 Teleshopping 13.00 Kandikamera 13.30 Teleshopping 14.00 Született feleségek (am. sor.) 15.15 Sport, diéta és egy sztár 16.00 Oliver Twist (angol filmdráma, 1999), 4. rész 18.00 Hírek 19.00 Sport 19.30 Szindbád - A hét tenger legendája (amerikai animációs film) 21.30 Mr. 3000 (amerikai vígjáték, 2004) 23.15 A szerződés (am. thriller, 1999) 1.30 Oliver Twist (angol filmdráma, 1999) (ism.)

DISCOVERY

7.00 Amerikai hotrodok 8.00 Végzetes másodpercek 9.00 Hogyan készült? 10.00 Piszkos munkák 11.00 Amcsi motorok 12.00 Mocsári favágók - Pénznyelő 13.00 Hogyan csinálják? 14.00 Túlélés törvényei - Skócia 15.00 Ötödik sebesség 16.00 Hogyan készült? 17.00 Állítólag - Madárakomány 18.00 Amcsi motorok - Lipsch 19.00 A legnagyobb minden visz 20.00 A túlélés törvényei - Szahara 21.00 Hogyan készült? Golfütő, ostya, drót, kábel, vonatkerék 22.00 Végzetes másodpercek 22.30 Rács mögött külföldön - Kolumbia 23.30 A világ legkövérebb embere házassodik 0.30 A borzalom pillanatai 1.30 Éljük túl a katasztrófát - Hajtótörés

VIASAT 3

9.25 Gyilkos sorok 10.25 Smallville 11.15 Szívek szállodája 12.10 Feleségcsere 13.00 Segítség, szülő vagyok! 14.00 A médium 15.00 A médium 16.00 CSI 17.00 Ki ez a lány? (sor.) 18.00 Segítség, szülő vagyok! 19.00 Feleségcsere 19.55 Ki ez a lány? (sor.) 20.55 Jóbarátok (sor.) 20.25 Egy kapcsolat szabályai (sor.) 21.25 CSI 22.20 Fejvadászat (am.-kan. f.)

SPORT.RO

7.00 Sport.ro Hírek 10.00 Pontos sportidő 14.10 Külön kiadás 15.00 Sport.ro Hírek 16.00 BoxBuster: Floyd Mayweather - Oscar De La Hoya 17.00 Pontos sportidő 18.00 Sport.ro Hírek (live) 19.05 Információ (live) Vali Moraruval 20.00 American Gladiators 21.00 Wrestling RAW 23.00 Póker Világbajnokság - World Poker Tour 0.00 Playboy: A legjobb ajándék

ACASĂ

8.15 Kaméleonok (sorozat) 9.45 Maria Mercedes (sorozat) 11.15 Predesztináltak (sorozat) 12.30 Mindörökké együtt (sorozat) 14.00 Ana két arca (sorozat) 15.30 Elrabolt sorsok (sorozat) 16.30 Maria Mercedes (sorozat) 17.30 Igaz történetek 18.30 Mindörökké együtt (sor.) 19.30 Kaméleonok (sor.) 20.30 Lányok a pácban (am. romant. vígj., 2006) 22.30 Viperafészek (sorozat)

FILM+

8.10 Becsületes tolvajok (amerikai akcióf.) 10.00 Televíziós vásárlás 13.05 A Midsomer gyilkosságok (krimisorozat) 15.00 Díszkíséret (amerikai vígj.) 16.55 Tüzes jég (amerikai akcióf.) 18.35 Kaméleon - A rejtelmek szigete (amerikai akcióthrill.) 20.15 Nagy zűr kis kínában (amerikai vígj.) 22.10 Tűz a mélyben (amerikai akcióf.) 0.05 Halott ember ritkán táncol (amerikai akcióf.)

KANAL D

7.00 A szív dala (sorozat) 8.00 Importált vej (sorozat) 9.30 Teleshopping 10.00 Menyet anyának 12.30 Hírek 13.15 Legyél az enyém 15.00 Árulás a családban (sorozat) 16.30 Tereferer Bahmuval 18.45 A nap híre 19.00 D-Hírek 19.45 Menyet anyának 23.00 A néma tanú (német-angol-amerikai-orsz thriller) 1.00 Horrortár - Szörnyek szülője (amerikai horror, 2001)

HALLMARK

9.00 Nyughatatlan Jordan (sorozat) 10.00 Kísérleti gyilkosságok (sorozat) 12.00 Amy-nek ítélve (amerikai sorozat) 13.00 Órangyal (sorozat) 14.00 Nash Bridges - Trükkös hekus 15.00 Kísérleti gyilkosságok (sorozat) 17.00 Lángoló szívek (amerikai rom. dráma) 19.00 Nyughatatlan Jordan (amerikai sorozat) 20.00 Nash Bridges 21.00 Órangyal (amerikai sorozat) 22.00 Esküdt ellenségek (sor.)

Május 27., csütörtök

Az év 22. hete és 147. napja, hátravan 218 nap

Ma a Hella nevű olvasóinkat köszöntjük. A Hella név a Heléna egyik változata, amely egy görög eredetű női név, pontos jelentése vitás, talán fényes, sugárzó. Valószínűleg a görög heliosz (nap) szó származéka. Holnap **Csanád**, illetve **Emil** napja lesz.

Évfordulók

- 1564-ben hunyt el Kálvin János francia reformátor
- 1581-ben hunyt el Báthory Kristóf erdélyi fejedelem
- 1948-ban született Presser Gábor zenész, énekes
- 1981-ben hunyt el Pilszky János katolikus, magyar, Kossuth-díjas költő, műfordító

Vicc

- Hogy van a feleséged?
- Beteg.
- És veszélyes?
- Ilyenkor nem, csak ha egészséges.

Recept

Erdélyi gulyásleves
Hozzávalók: 2,5 kg birka-

hús (combja), fél kg leveszöldség, 2 fej hagyma, 10 gerzsd fokhagyma, 1 ek. egész bors, 2 fej kelkáposzta, 1,2 kg burgonya, borsikafű, majoránna, kömény, 3-4 babérlevél, 2 ek. vágott zöldpetrezselyem, 4 dkg só.

Elkészítése: A húst megsza- badítjuk a faggyútól és az inaktól, megmossuk, majd forró ecetes vízzel leforráz- zuk. 6-8 percig forró vízben áztatjuk, majd apró kockák- ra vágjuk. 4 liter hideg víz- ben főni tesszük. Mikor fel- forrt, beletesszük a gézbe kötött fűszernövényeket, a tisztított hagymát és a fok- hagymát, sózzuk, és alig zu- bogva főni hagyjuk. Eköz- ben megtisztítjuk a leves- zöldséget, ujnyi darabokra vágjuk, és a levesbe tesszük. Mikor a hús és a zöldségek félpuhára főttek, beletesz- zük a feldarabolt burgo- nyát és a 8 részre vágott kel- káposztát. A levest nem sza- bad keverni. Ha megfőtt a leves, kivesszük a gézcsoma- got, a levest megszórjuk zöldpetrezselyemmel, for- rón tálaljuk.

Ma

Készült: **Magyarországon** az Országos Meteorológiai Szolgálatnál

Eleinte többnyire napos időre számíthatunk, de délután Erdélyben kialakulhatnak záporok, zivatarok. A délnyugati, nyugati szél többfelé megerősödik. Az átlagosnál melegebb, nyáriás idő várható.

A következő napok időjárása

Jelleg	Délutáni hőmérséklet	Holnap hajnali hőmérséklet
Arad	28°C	14°C
Brassó	21°C	11°C
Bukarest	28°C	15°C
Csikszereda	20°C	11°C
Kolozsvár	24°C	14°C
Marosvásárhely	25°C	12°C
Nagyvárád	27°C	15°C
Szatmárnémeti	26°C	14°C
Temesvár	28°C	14°C

Helyszüke

Horváth István

Gondolatjel

Visky István rovata

Minden bolond tud ítélkezni, panaszkodni és kritizálni. És a legtöbb meg is teszi. Ezért bolondok. A bolondság nem is annyira valaminek a hiánya, mint inkább egy értelmetlen többlet, illetve valaminek az értelmetlenül való használata. A bolond tehát ítélkezik, kritizál és panaszkodik, mert úgy gondolja, hogy ő azt megtehe-

ti, neki ahhoz joga van. És végül is van is. A bölcs is szokott ítéleteket hozni, ritkán ugyan, de panaszkodni is, és végképpen nagyon ritkán, de talán még kritizálni is. Csakhogy a bölcs mindig tudja a dolgok helyét, idejét és módját, míg a bolond ellenőrzés nélkül osztja meg a világgal mindazt, ami bolond fejében megfordul.

Horoszkóp

KOS (III. 21.-IV. 20.)

Munkája hatékonyságára összpontosíts! Legyen körültekintő és figyelmes társaival. Figyeljen oda minden apró történéseire.

BIKA (IV. 21.-V. 20.)

Ne akarjon mindennel gyorsan végezni, mert könnyen hibázhat. Mások bonyodalmaival ne vegye szívére. Jogaikhoz ragaszkodjon.

IKREK (V. 21.-VI. 21.)

Tervezze meg céljait! Oldja meg a régóta húzódozó ügyeit, ne halogassa. Amnyi kötelezettséget vállaljon, amennyit könnyen elbírnak.

RÁK (VI. 22.-VII. 22.)

Még a teliholdnak sem sikerül Önt kibillenteni a megszokott kerékvágásból. A munkában – éppúgy, mint a magánéletben – nem kell változásokat tartania.

OROSZLÁN (VII. 23.-VIII. 23.)

Lendülete akkor is továbbviszi, amikor csökken az energiája. Szerencse, hogy ilyen tulajdonsággal bír, és hogy amnyi munkát fektetett az előkészületekbe.

SZŰZ (VIII. 24.-IX. 23.)

Főlölesleg volt tegnap féltékenykednie. Csupán az irigyei igyekeztek megtorpedözni a magánéletét. Ma már minden megy a maga útján.

MÉRLEG (IX. 24.-X. 22.)

Az átszervezések Önt is érinthetik. Csodákban ne reménykedjen, inkább költözzön együtt a hivatalával, ha erre módja lesz.

SKORPIÓ (X. 23.-XI. 22.)

Anyagi helyzete egy kicsit vegyes, érheti kellemes meglepetés, de apróbb bosszúság is. Ha szükség, környezete kíségeti az átmeneti gondokból.

NYILAS (XI. 23.-XII. 21.)

Úgy érzi magát, mintha folyamatosan akadályba ütközne. Néhány régi gond újra jelentkezik. Érdekes most harcba bocsátkozni.

BAK (XII. 22.-I. 20.)

Nagyszerű ötleteit valósítsa meg! Ne csak a saját elképzeléseire alapozza terveit, fogadjon el jó tanácsot. Érzelmeket olyanokra ne pazarolja, akik nem érdemlik meg.

VÍZÖNTŐ (I. 21.-II. 19.)

Törekedjen a harmonikus légkör kialakítására. Igyekezzen együttműködni másokkal és objektíven ítélni a dolgokat. Szenvedélyes szerelemről ábrándozik.

HALAK (II. 20.-III. 20.)

Igyekezzen elkerülni a vitás helyzeteket. Ne keveredjen ismeretségre gyanús emberekkel. Az érzelmi kötődést fontosnak tartja.

***	GIN-CSEPEKI	ADVOKÁT (RÖV.)	HUROKBA FÜGGESZT	KÖRNYEZETÉLT ELÜT	OROSZ FÉRFINEV	ELEKTRON	A KÖZEPÉN BOLDOG!	HARMONIKASZERJEN NYITHATÓ KÖNYV	KOHÁSZATI MUNKA
NŐI NÉV									
...ÓRAIG; RÖVID PERIODUST						TÉLI HÓNAP (RÖV.) SZÍNHÉZ (OSZKÁR)			
***	UGAT						KÉT PÉKI FORGÁCSBÓL SAJTOLJÁK		
A FOSZFOR VEGYJELE	BÍRÓSÁGI ÜGYET FOLYTATÓ	FIÓKOT MEGÜRÍT ...ÁLL: FIGYEL							
VOLT (LAT.)					ELVISELŐ MEGSZAB				
KESKENY HÉZAG				KIÉLEZ TIC... CUKORKÁ-MÁRKA					
BECÉZETT ESZTER						NŐI HANGNEM TELEP SZÉLEI			
A VÖLGYBE IGYEKSZIK							DZSÚSZ ERŐ JELE		
UDVARIAS MEGSZÓLÍTÁS			HAJFONATOS PARÓKA						

új magyar szó

Szerkesztőség és kiadó:
013 701 Bukarest, P-ja Presei Libere nr. 1, corp B, etaj III, cam. 342-353 Telefon: 031/405-4088, Fax: 021/317-8847, E-mail: office@maszol.ro

Mb. felelős szerkesztő:
Salamon Márton László

Vezető szerkesztő:
Cseke Péter Tamás

Vezető publicista:
Ágoston Hugó

Főmunkatársak:
Biró Béla, Lokodi Imre, Székedi Ferenc, Szűcs László

Szerkesztők:
Moldován Árpád Zsolt (Aktuális), Bogdán Tibor (Háttér), Darvas Beáta (Kultúra), Nagy Vajda Zsuzsa, Szakács Zsuzsanna (Gazdaság), Turós-Jakab László, Vásárhelyi-Nyemec Réka (Sport), Farkas István (Média), Orosz Anna (Életmód), Szonda Szabolcs (Színkép)

Olvasószerkesztő:
Osváth Annamária

Tudósítók:
Antal Erika – 0788-760573 (Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán – 0728-780582 (Kolozsvár), Totka László – 0788-715848 (Nagyvárád), Horváth István – 0788-822442 (Csikszereda), Kovács Zoltán – 0788-715766 (Sepsiszentgyörgy), Csibi Márta – 0749-462069 (Gyergyószentmiklós), Kánya Gyöngyvér – +36 20 532 8751 (Budapest), Mayla Júlia – 0745-682401 (Beszterce), Fleischer Hilda – 0788-715712 (Bukarest), Sike Lajos – 0788-715687 (Szatmárnémeti), Tamás András – 0744-781709 (Nagyenyed)

Képszerkesztő:
Tofán Levente

Grafikus:
Horváth István

Tördelőszerkesztő:
Lőrincz Imola, Mihăiteanu Albert

Gazdasági igazgató:
Chirode Linda

Terjesztési menedzser:
Béres Attila – 0788-318353

Területi megbízottak:
Baricz István – 0788-488739, Erdős Lajos – 0741-424094 (Gyergyó), Tósa András – 0788-715481 (Kolozs, Szilágy)

Jogtanácsos:
Czédly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Előfizethető a Román Postánál (katalógusszám: 19302), a Rodipet-kirendeltségeknél, pénztalvánnyal (mandat postal) közvetlenül a szerkesztőségnek és előfizetés-szervezőinknek. Forgalmazza a Rodipet és magánterjesztők.

Előfizetési díjak:
1 hónapra 15 lej,
3 hónapra 38 lej,
6 hónapra 75 lej,
12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)

ISSN 1841-5520

Az Új Magyar Szó bármely részének másolásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értesítéseket átvenni csak az Új Magyar Szóra való hivatkozással lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közölje.

A Romániai Pédányszám-auditáló Hivatal (BRAT) tagja

MÉDIAPARTNEREK

r.a.d.i.o
88 f M

Sláger Rádió
fm 105.9
A tegnap legnagyobb slágerei, a ma legfrissebb hírei

agnus
RADIO 88.3 fm
www.agnusradio.ro
Kolozsváron mostmár mindenütt HALLHATÓ!
FM 88 91 98 102 106 108 MHz

rtm
MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ
98.9 FM

Paprika rádió
fülön csíp
95,1 fm

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ
ahol talál a szó

Trombetta váltja Sabăut?

Ioan Ovidiu Sabău lemondott tegnap a Temesvári FC élvonalbeli futballcsapatának vezetőedzői tisztségéről, s lehetséges utódjaként Maurizio Trombetta neve merült fel. Eközben Ioan Andone, a Rapid trénerre egyre közelebb kerül a Dinamóhoz, állítása szerint a vasutasok nem tettek neki egyértelmű ajánlatot a folytatásra.

Labdarúgás

ÚMSZ

„Úgy döntöttem, hogy visszavonulok a Temesvári FC vezetőedzői tisztségéből” – jelentette be tegnap lemondását Ioan Ovidiu Sabău, aki már a labdarúgó-bajnokság vége felé többször megpedzette, hogy távozni akar. A szakember a tavaly nyáron érkezett a Béga-partiak élvonalbeli csapatához, amely azóta tizenöt győzelmet, tizennégy döntetlent és öt elveszített mérkőzést jegyzett a hétfőig befejeződött liga I-es szezonban. Sabău az ötödik helyre vezényelte a gárdát, ám a szurkolók hevesen támadták az utóbbi időszakban, s korábbi nyilatkozatai alapján elsősorban ez motiválta döntése meghozatalában. „Iancu úrral (szerk. megj.: Marian Iancu, a klub főrekszvényese) is közöltem, s ő nagyon jól megértett engem. Nem akarom Temesváron folytatni” – mondta tegnap a tréner.

Sabău távozásával máris a leendő utódot keresik, s miután Iancu pénzügyi okok miatt nem tudott megegyezni Victor Pițurcăval, legújabbban a napok óta Romániában tartózkodó Maurizio Trombetta neve merült fel a Poli potenciális trénerként. A Kolozsvári CFR volt szakvezetőjének kinevezését már kész tényként közölte tegnap a Prosport című sportnapilap internetes oldala, de a klubtól érkezett reakciók alapján még csak most kezdik meg a tárgyalásokat ezen a téren. Újság-

írói kérdésre Trombetta sem adott egyértelmű választ, kijelentette: „Ha a Temesvár nem mond semmit, akkor én sem.”

Ioan Ovidiu Sabăunak elege lett a szurkolói kritikából, s tegnap felállt a Temesvári FC kispadjáról

Fotó: Mediafax

Kihallgatta Dorinel Munteanút a DNA

Dorinel Munteanu, a Galaci Oțelul futballcsapatának edzőjét hívta be tegnap az Országos Korruptióellenes Igazgatóság (DNA) ügyésége kihallgatásra. A tréner a Pitești-i Argeș FC tulajdonosa, Cornel Penescu vádolta meg azzal, hogy még amikor az ő csapatát edzette nem játszott tisztességesen egy Steaua elleni bajnoki mérkőzésen. A szakember viszont azt

mondta: „Azért hívtak be, hogy nyilatkozatot tegyek a Penescu-ügyben. Sem tanúként, sem vádlottként nem szerepelek ebben az ügyben. Meg is lepott, hogy ennyi idő után behívtak, de nem hiszem, hogy bármi közöm lenne ebben.” Cornel Penescut, mint ismert, többek között azzal vádolja a DNA, hogy több Liga I-es mérkőzésen lefizette a játékvezetőket.

Bukarestbe jön Jimmy White

Sznúker

V. Ny. R.

„A gazdasági válság ellenére rekordnak számító harmincegy ország képviselteti magát az Európa-bajnokságon” – mondta lapunknak a szervezők részéről Dragoș Cozma, a szövetség edzője a ma kezdődő kontinensviadlról. Merthogy a bukaresti Rin Grand szálloda a Romániában eddig valaha rendezett legjelentősebb sznükertornának ad otthont. Több mint száz sportoló ragad dáktól, hogy a június ötödikéig tartó verseny fináléjáig jusson. Naponta reggel kilenc és este kilenc óra között folyamatosan rendezik a meccseket, felnőtt női, férfi és veterán kategóriában, s ezekre a belépés ingyenes. Csak majd a június 5-i gálamérkőzésekre kérnek el pénzt a belépőkre, amikor is a legendás Jimmy White tart beutatót. „Lehetőségünk adódott több hazai játékost is bene-

veznünk, ami jó lehetőség a jövőre nézve” – magyarázta elégedetten Cozma. Mivel a romániai sznükerszövetség csak alig három éve alakult, Francisc Tobă, a szervezet elnöke komoly teljesítménynek tartja, hogy máris ilyen rangos viadalt rendezhetnek. Tájékoztatása szerint a torna költségvetése mintegy 80 ezer euróra rúg, s ebből csak tízezret kaptak az államkasszából. A kontinensviadal alkalmával James Leacy, az Európai Biliárd és Sznükeregyesület alelnöke is Bukarestbe érkezett, sajtótájékoztatóján pedig elismeréssel nyilatkozott az itteni helyzetről. Szerinte irigylésre méltó a romániai központ, s reméli, hogy néhány éven belül egyre több hazai sportoló vesz majd részt a magasabb szintű versenyeken. Az Európa-bajnokság hivatalos megnyitója ma 10 órakor lesz, s ezzel egy időben tartják a tegnapi lapzártánk után befejeződött Rin Grand Open viadal díjkiosztóját is. ◀

Röviden

Legyőzték Dél-Koreát a magyarok

Magyarország női asztalitenisz-válogatottja 3-1-re legyőzte tegnap Dél-Korea legjobbjait a Moszkvában zajló világbajnokság C csoportjának negyedik fordulójába. Ma a franciákkal csapnak össze. A D előjelű hatosban szereplő romániaiak sima 3-0 arányú vereséget szenvedtek Japántól, míg ma a házigazda oroszokkal mérkőznek meg. A férfiaknál továbbra is nyeretlenek a trikolórok, tegnap a csehekkel szemben maradtak alul 3-1-re. Ma a svédekkel mérkőznek meg a B csoportban. A magyar férfiak tegnap 3-1-re kikaptak a németektől a C csoportban, de miután a japánok legyőzték a spanyolokat, a horvátok pedig a dánokat, így a magyarok 1989 után ismét a legjobb tizenkettő közé jutottak.

Marad a Liga I-ben az Internațional

Megkapta az élvonalbeli induláshoz szükséges licenct a Curtea de Argeș-i Internațional futballcsapata, így az jövőre is a Liga I-ben szerepelhet. A csapat az idén a 14. helyen zárt, s céljaik szerint a következő idényben is bennmaradnak a legjobbak között.

Románia maradt a huszonnyolcadik

Románia továbbra is a 28. helyen áll a Nemzetközi Labdarúgó-szövetség (FIFA) legfrissebb világranglistáján. Magyarország egy helyet visszacsúszva csak az 57. a rangsorban. Az élen nem történt változás, ott továbbra is Brazília, Spanyolország, Portugália, Hollandia, Olaszország, Németország, Argentína, Anglia a sorrend, míg a 9-10. helyeken Horvátország helyet cserélt a franciákkal.

Párizsban lesz a cselgáncs-vb

A párizsi Bercy-csarnokban rendezik meg a jövő évi cselgáncs-világbajnokságot – ezt a francia szövetség jelentette be tegnap. A világversenyt augusztus 23. és 28. között rendezik meg a francia fővárosban, amely korábban kétszer adott otthont a világbajnokságnak (1979 és 1997).

Pályabringás nyert a Girón

Az Olasz kerékpáros körverseny (Giro d'Italia) 17. Brunico és Pejo Terme közötti 173 kilométeres szakaszát meglepetésre a 28 éves francia Damien Monier (Cofidis) nyerte meg, 4.29.19 óras eredménnyel. A kerekeseinek országúton eddig nem volt jelentősebb sikere, eddig csupán pályán jeleskedett.

Képernyőn a kajak-kenu Világkupa

A magyar közszolgálati televízió élőben közvetíti a hétfői kajak-kenu Világkupa döntőit Szegedről. A tornán harmincöt or-

szág képviselteti magát. Érdekeség, hogy a két olimpiai bajnok, Janics Natasa (kézpünkön) és Kovács Katalin vasárnap egymás ellen fog versenyezni.

Dulgheru tovább menetel, Szávay Ágneset kiejtették

Tenisz

Híresszefoglaló

▶ Alexandra Dulgheru egyelőre megállíthatatlannak tűnik a francia nyílt teniszbajnokságon, tegnap 6-4, 6-2-re legyőzte a svájci színekben versenyző Bacsinzky Tímeát, s ezzel továbbjutott a Roland Garros harmadik körébe, ahol a Caroline Wozniacki–Tathiana Garbin-meccs győztesével találkozik. A 31. helyen rangsorolt román sportoló pályafutása harmadik Grand Slam tornáján szerepel, ám eddig még soha nem jutott tovább az első körből. Ezzel szemben Raluca-Ioana Olaru az ukrán Olga Szavcsukkal párbajban is kiesett a franciaországi viadalon, kettejük az amerikai-holland-duó, Vania King és Michaella Krajicek győzte le 6-4, 6-3-ra. Gallovits Edinák lapzártánk

után léptek pályára. A magyarországi Szávay Ágnes két sima játszmában 6-1, 6-2-re kikaptott a 19. helyen kiemelt orosz Nagyja Petrovától, s így kiesett az egyéni versenyből.

A favoritok közül eddig a második helyen kiemelt amerikai Venus Williams is simán jutott tovább (6-2, 6-4-re győzte le a spanyol Arantxa Parra Santoniát), eddig csak az orosz Dinara Szafina korai búcsúja jelentett igazi meglepetést. Az kilencedik helyen kiemelt orosz sportolót a japán Date Krumm győzte le 3-6, 6-4, 7-5-re.

A férfiaknál is többnyire a papírforma érvényesült: az első helyen kiemelt címvédő Roger Federer, a svéd Robin Söderling és a francia Jo-Wilfried Tsonga is továbbjutott a második körből, míg a spanyol Rafael Nadal az első fordulónál tartott, ahol 6-2, 6-2, 6-2-re verte a szabadkártyás Gianni Minát. ◀